

मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३

नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित मिति

संशोधन	२०५३।१।२।११
१. मूल्य अभिवृद्धि कर (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०५५	२०५५।८।७*
२. मूल्य अभिवृद्धि कर (दोस्रो संशोधन) नियमावली, २०५९	२०५९।९।२४
३. मूल्य अभिवृद्धि कर (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०५९	२०५९।९।२२
४. मूल्य अभिवृद्धि कर (चौथो संशोधन) नियमावली, २०६०	२०६०।४।१
५. मूल्य अभिवृद्धि कर (पाचौं संशोधन) नियमावली, २०६१	२०६१।४।१
६. मूल्य अभिवृद्धि कर (छैठौं संशोधन) नियमावली, २०६१	२०६१।१।२३
७. मूल्य अभिवृद्धि कर (सातौं संशोधन) नियमावली, २०६२	२०६२।४।१
८. मूल्य अभिवृद्धि कर (आठौं संशोधन) नियमावली, २०६२	२०६२।६।१४
९. मूल्य अभिवृद्धि कर (नवौं संशोधन) नियमावली, २०६२	२०६२।१।०।१
१०. मूल्य अभिवृद्धि कर (दशौं संशोधन) नियमावली, २०६४	२०६४।३।२८
११. मूल्य अभिवृद्धि कर (एघारौं संशोधन) नियमावली, २०६६	२०६६।३।२९
१२. मूल्य अभिवृद्धि कर (बाह्रौं संशोधन) नियमावली, २०६७	२०६७।८।४
१३. मूल्य अभिवृद्धि कर (तेह्रौं संशोधन) नियमावली, २०६८	२०६८।३।३१
१४. मूल्य अभिवृद्धि कर (चौधौं संशोधन) नियमावली, २०७०	२०७०।१।३०
१५. मूल्य अभिवृद्धि कर (पन्ध्रौं संशोधन) नियमावली, २०७०	२०७०।०।३३०
१६. मूल्य अभिवृद्धि कर (सोह्रौं संशोधन) नियमावली, २०७१	२०७१।३।२९
१७. मूल्य अभिवृद्धि कर (सत्रौं संशोधन) नियमावली, २०७२	२०७२।३।२९
१८. मूल्य अभिवृद्धि कर (अठारौं संशोधन) नियमावली, २०७३	२०७३।३।२०*
१९. मूल्य अभिवृद्धि कर (उन्नाइसौं संशोधन) नियमावली, २०७४	२०७४।४।१०*
२०. मूल्य अभिवृद्धि कर (बीसौं संशोधन) नियमावली, २०७५	२०७५।२।२२
२१. मूल्य अभिवृद्धि कर (एक्काइसौं संशोधन) नियमावली, २०७६	२०७६।२।१५

मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा ४१ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायका नियमहरू बनाएको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यी नियमहरूको नाम “मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३” रहेको छ ।

★ आर्थिक ऐन, २०५६ द्वारा खारेज ।

■ मिति २०७१।५।१६ को राजपत्रमा प्रकाशित सूचना अनुसार मिति २०७१।३।२९ कायम गरिएको ।

♣ यो नियमावली संवत् २०७३ साल साउन १ गते देखि प्रारम्भ भएको ।

✱ यो नियमावली संवत् २०७४ साल साउन १ गते देखि प्रारम्भ भएको ।

“(२) यो नियमावली नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गरी तोकिएको मिति देखि प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा,-

- (क) “ऐन” भन्नाले मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ सम्भन्तु पर्छ ।
- (ख) “कर अवधि” भन्नाले करदाताले ऐनको दफा १८ बमोजिम कर विवरण पेश गर्नु पर्ने अवधि सम्भन्तु पर्छ ।
- (ग) “कर विवरण” भन्नाले करदाताले कर अवधिमा कर लाग्ने कारोबार गरे बापत बुझाउनु पर्ने करको सम्बन्धमा पेश गरेको विवरण सम्भन्तु पर्छ ।

परिच्छेद-२

दर्ता सम्बन्धी व्यवस्था

३. दर्ताको लागि दरखास्त : (१) ऐन प्रारम्भ हुँदाका बखत कुनै कारोबारमा संलग्न रहेको व्यक्तिले ऐन प्रारम्भ भएको मितिले नब्बे दिनभित्र सम्बन्धित कर अधिकृत समक्ष अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा दर्ताको लागि दरखास्त दिनु पर्नेछ ।

(२) ऐन प्रारम्भ भएपछि कुनै कारोबारमा संलग्न हुन चाहने व्यक्तिले कारोबार शुरू गर्नुभन्दा अघि सम्बन्धित कर अधिकृत समक्ष अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा दर्ताको लागि दरखास्त दिनु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (१) वा (२) बमोजिम दर्ताको लागि दरखास्त दिने व्यक्ति साभेदार भएमा अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा साभेदारीको पूर्ण विवरण समेत दरखास्त साथ संलग्न राखी पेश गर्नु पर्नेछ ।

४. दरखास्तको जाँचबुझ : (१) नियम ३ बमोजिम परेको दरखास्तसाथ संलग्न विवरण तथा कागजातहरू जाँचबुझ गर्दा आवश्यक देखिएका अन्य थप विवरण तथा कागजातहरू समेत पेश गर्न सम्बन्धित कर अधिकृतले दरखास्तवालालाई माग गर्न सक्नेछ । यसरी मागिएको थप विवरण तथा कागजातहरू माग गरिएको मितिले सात दिनभित्र सम्बन्धित कर अधिकृत समक्ष पेश गर्ने कर्तव्य दरखास्तवालालाको हुनेछ ।

(२) ऐनको दफा १० को उपदफा (३) मा उल्लेख भए बमोजिम दर्ता गर्नु नपर्ने कारोबार दर्ता गर्नको लागि कसैको दरखास्त पर्न आएको रहेछ भने सम्बन्धित कर अधिकृतले दर्ता गर्नु नपर्ने व्यहोरा उल्लेख गरी सोको जानकारी दरखास्त परेको मितिले सात दिन भित्र दरखास्तवालालाई दिनु पर्नेछ ।

☛ मिति २०५४।१।२ को राजपत्रमा प्रकाशित सूचना अनुसार मिति २०५४।८।१ देखि प्रारम्भ भएको ।

५. दर्ताको प्रमाणपत्र दिनु पर्ने : नियम ३ बमोजिम दर्ताको लागि परेको दरखास्त उपर सम्बन्धित कर अधिकृतले नियम ४ बमोजिम जाँचबुझ गरी दर्ता गर्न उपयुक्त हुने देखेमा दरखास्त परेको मितिले तीस दिनभित्र दरखास्तवालाले गरेको वा गर्न चाहेको कारोबारलाई दर्ता गरी अनुसूची-३ बमोजिमको ढाँचामा दरखास्तवालालाई दर्ता नम्बर सहितको दर्ताको प्रमाणपत्र दिनु पर्नेछ ।

६. सानो कारोबार गर्ने व्यवसायीले दर्ता गराउनु नपर्ने : "(१) नियम ३ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि ऐनको दफा ९ मा उल्लेख भए बमोजिम विगत बाह्र महिनामा वस्तुको हकमा **पचास लाख रुपैयाँसम्म** र वस्तु तथा सेवा मिश्रित कारोबार र सेवाको हकमा **बीस लाख रुपैयाँसम्म**को कारोबार गर्ने व्यक्तिले आफ्नो कारोबार दर्ता गराउनु पर्ने छैन । यसरी कारोबार दर्ता गराउनु नपर्ने व्यक्तिले आफ्नो कारोबार स्थलमा वस्तुको हकमा **पचास लाख रुपैयाँसम्म** र वस्तु तथा सेवा मिश्रित कारोबार र सेवाको हकमा **बीस लाख रुपैयाँसम्म**को कारोबार मात्र भएकोले दर्ता हुनु नपर्ने भन्ने सूचना सबैले देख्ने गरी राख्नु पर्नेछ ।

तर नेपाल भित्र कर छुटको कारोबार गर्ने व्यक्तिको आफ्नो उपयोगका लागि आफैँ पैठरी गर्ने देखि बाहेक अन्य कुनै पनि व्यक्तिले एकपटकमा दश हजार रुपैयाँ भन्दा बढीको कर योग्य वस्तु पैठरी गर्दा आफ्नो कारोबार दर्ता गराउनु पर्नेछ ।

□(१क) कुनै आपूर्तिको खरीद बिक्री मौज्जात र गोदाम छुट्टिन नसक्ने भएमा करको प्रयोजनका लागि कर अधिकृतले त्यस्तो आपूर्तिको खरीद, बिक्री र मौज्जातलाई एउटै कारोबार सीमा मानी कर निर्धारण गरी असुल उपर गर्न सक्नेछ ।

*(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि सानो कारोबार गर्ने व्यवसायीले स्वेच्छाले आफ्नो कारोबार दर्ता गराउन चाहेमा नियम ३ बमोजिम दरखास्त दिन सक्नेछ । यसरी स्वेच्छाले कारोबार दर्ता गराउन दरखास्त परेमा कर अधिकृतले नियम ४ बमोजिमको जाँचबुझ प्रक्रिया पूरा गरी ऐनको दफा ९ को अधीनमा रही कारोबार दर्ता गरिदिनु पर्नेछ ।

≈६क. ठेक्का सम्बन्धी व्यवस्था : (१) सरकारी निकाय, सार्वजनिक संघ संस्था वा दर्ता भएको व्यक्तिले आफूले गरेको ठेक्का सम्झौता र कर भुक्तानीको जानकारी

-
- || एघारौँ संशोधनद्वारा संशोधित ।
 - ➔ सत्रौँ संशोधनद्वारा संशोधित ।
 - ▲ अठारौँ संशोधनद्वारा संशोधित ।
 - /// पन्ध्रौँ संशोधनद्वारा संशोधित ।
 - दोस्रो संशोधनद्वारा थप ।
 - ≈ उन्नाइसौँ संशोधनद्वारा संशोधित ।

सम्बन्धित आन्तरिक राजश्व कार्यालयमा दिई सम्बन्धित ठेकेदारलाई कर भुक्तानी गर्नु पर्नेछ ।

* (२) सरकारी निकाय, सार्वजनिक सङ्घ, संस्था वा दर्ता भएको व्यक्तिले वार्षिक पाँच लाख रुपैयाँभन्दा बढीको ठेक्कापट्टा दिँदा वा परामर्श सेवा लिँदा दर्ता भएको व्यक्तिसँग मात्र दिनु लिनु पर्नेछ ।

६ख. निर्माण सेवा सम्बन्धी विशेष व्यवस्था : कुनै व्यक्तिले व्यावसायिक प्रयोजनका लागि पचास लाख रुपैयाँ भन्दा बढी लागतको भवन, अपार्टमेण्ट, सपिङ्ग कम्प्लेक्स वा विभागले तोकेको अन्य यस्तै प्रकारका संरचना निर्माण गर्दा दर्ता भएको व्यक्तिबाट मात्र गराउनु पर्नेछ ।

६ग. ठेक्का वा करार अन्तर्गत वस्तु वा सेवा आपूर्ति बापतको कर भुक्तानी सम्बन्धी विशेष व्यवस्था: (१) सरकारी निकाय वा नेपाल सरकारको पूर्ण वा आंशिक स्वामित्व भएको सङ्घ संस्थाले ठेक्का सम्भौता वा करार अन्तर्गत आपूर्ति हुने वस्तु, सेवा वा दुवै आपूर्ति गरी सो बापतको रकम सम्बन्धित ठेकेदार वा आपूर्तिकर्तालाई भुक्तानी गर्दा निजलाई भुक्तानी गर्ने कर रकमको पचास प्रतिशतले हुन आउने रकम निजको नामबाट सम्बन्धित राजस्व शीर्षकमा जम्मा गरी बाँकी रहने कर बापतको रकम मात्र भुक्तानी गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम भुक्तानी गर्ने निकायले राजस्व शीर्षकमा जम्मा गरिदिएको व्यहोराको जानकारी सम्बन्धित ठेकेदार वा आपूर्तिकर्तालाई दिनु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम जम्मा भएको रकम सम्बन्धित ठेकेदार वा आपूर्तिकर्ताले बुझाउनु पर्ने करमा मिलान गर्न पाउनेछ ।

७. कारोबार दर्ता गराउनु पर्ने विशेष अवस्था : (१) कुनै व्यक्तिको वार्षिक कारोबार वस्तुको हकमा पचास लाख रुपैयाँसम्म र वस्तु तथा सेवा मिश्रित कारोबार र सेवा व्यवसायको हकमा बीस लाख रुपैयाँ नाघ्ने अनुमान गर्न सक्ने अवस्था भएमा त्यस्तो अवस्था खुलाई अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा कारोबार दर्ता गर्नको लागि सम्बन्धित कर अधिकृतसमक्ष दरखास्त दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम अनुमान गर्न सकिने अवस्था नभै कसैले गरेको कारोबारको रकम वस्तुको हकमा पचास लाख रुपैयाँसम्म र वस्तु तथा सेवा मिश्रित कारोबार र सेवा व्यवसायको हकमा बीस लाख रुपैयाँ नाघ्न गएमा त्यसरी नाघेको मितिले तीस दिनभित्र त्यस्तो कारोबार गर्ने व्यक्तिले

* एकाइसौं संशोधनद्वारा संशोधित ।

६ एघारौं संशोधनद्वारा थप ।

६ग एकाइसौं संशोधनद्वारा थप ।

७ अठारौं संशोधनद्वारा संशोधित ।

अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा कारोबार दर्ता गर्नको लागि सम्बन्धित कर अधिकृत समक्ष दरखास्त दिनु पर्नेछ ।

(३) ✕

Ⓞ(४) ऐनको दफा १० को उपदफा (२) बमोजिम दर्ता गर्नुपर्ने वस्तु वा सेवाको कारोबार गरेका व्यक्तिले यो उपनियम प्रारम्भ भएको मितिले तीस दिनभित्र त्यस्तो कारोबार दर्ता गर्नु पर्नेछ ।

Ⓞ(५) यस नियमावलीमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै व्यक्तिले गरेको *कर लाग्ने वस्तु वा सेवाको कारोबारको सम्बन्धमा देहायको अवस्था भएमा त्यस्तो कारोबार कार्यालयमा दर्ता गर्नु पर्नेछ :-

◆(क) कर अधिकृतले निरीक्षण गर्दाका बखत कारोबार गर्ने व्यक्तिसँग रहेको वस्तुको प्रकृतिको आधारमा विभागले तोकेको रकमभन्दा बढी मूल्यको वस्तु मौज्जात भएमा ✕

(ख) ☞

☞(ग)

Ⓜ(घ) कुनै व्यक्तिले वार्षिक दश लाख रुपैयाँभन्दा बढी रकमको कुनै बैङ्कबाट व्यवसायिक ऋण प्राप्त गरेमा ।

Ⓜ(६) दर्ता हुनुपर्ने व्यक्तिले दर्ता नगरी कारोबार गरेको पाइएमा कर अधिकृतले आधार तथा कारण उल्लेख गरी तीस दिन भित्र दर्ता हुन सम्बन्धित व्यक्तिलाई आदेश दिनु पर्नेछ र त्यस्तो आदेश प्राप्त भएमा सम्बन्धित व्यक्तिले सो अवधि भित्र कारोबार दर्ता गराउनु पर्नेछ ।

Ⓜ७क. अस्थायी दर्ता सम्बन्धी विशेष व्यवस्था : (१) अस्थायी रुपमा आयोजना गर्ने प्रदर्शनी, मेला तथा यस्तै प्रकृतिका कार्यक्रम गर्ने मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता नभएकाले ऐनको दफा १०क. बमोजिम कारोबार दर्ता गर्न सम्बन्धित आयोजकको सिफारिस सहित सम्बन्धित आन्तरिक राजश्व कार्यालय वा करदाता सेवा कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

-
- ✕ दशौँ संशोधनद्वारा भिक्तिएको ।
 - Ⓞ आठौँ संशोधनद्वारा थप ।
 - ☞ दशौँ संशोधनद्वारा थप ।
 - ◆ नवौँ संशोधनद्वारा संशोधित ।
 - ☞ सत्रौँ संशोधनद्वारा भिक्तिएको ।
 - Ⓜ पन्ध्रौँ संशोधनद्वारा थप ।
 - Ⓜ सोह्रौँ संशोधनद्वारा थप ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम निवेदन दिँदा त्यस्तो कार्यक्रमबाट प्राप्त हुने आयको पूर्वानुमान गरी सो आयको दुई प्रतिशतले हुने रकम सो कार्यालयमा धरौटी राख्नु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम कुनै निवेदन प्राप्त भएमा आन्तरिक राजश्व कार्यालय वा करदाता सेवा कार्यालयका कर अधिकृतले त्यस्तो कारोबार मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता गरी निवेदकलाई दर्ता नम्बर सहितको प्रमाणपत्र दिनु पर्नेछ ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम दर्ता भएकाले प्रदर्शनी, मेला तथा यस्तै प्रकृतिका कार्यक्रम समाप्त भएको सात दिनभित्र कारोबार दर्ता गर्नेले सम्बन्धित आन्तरिक राजश्व कार्यालय वा करदाता सेवा कार्यालयमा मूल्य अभिवृद्धि कर विवरण र मूल्य अभिवृद्धि कर दाखिला गरी अस्थायी दर्ता खारेजीका लागि स्थायी लेखा नम्बरको सक्कल प्रमाणपत्र, अस्थायी दर्ता भएको अवस्थाको कर चुक्ता प्रमाणपत्र र आयोजकको सिफारिस सहित निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(५) उपनियम (४) बमोजिम अस्थायी दर्ता खारेजीको निवेदन प्राप्त भएमा सम्बन्धित कर अधिकृतले करदाताले पेश गरेको मूल्य अभिवृद्धि कर विवरण तथा अन्य कागजात जाँचबुझ गरी पन्ध्र दिन भित्र अस्थायी दर्ता खारेज गरी सोको जानकारी निवेदकलाई दिनु पर्नेछ ।

(६) उपनियम (२) बमोजिम निवेदकले राखेको धरौटी उपनियम (४) बमोजिम बुझाउनु पर्ने मूल्य अभिवृद्धि करमा मिलान गर्न पाउनेछ ।

(७) उपनियम (५) बमोजिम जाँचबुझ गर्दा थप कर निर्धारण हुन गएमा निवेदकलाई कर दाखिला गर्न तीन दिनको सूचना दिइनेछ । सो अवधि भित्र निवेदकले कर दाखिला नगरेमा निजले धरौटी राखेको रकमबाट असुल गरिनेछ र सो रकमबाट पनि नपुगेमा बाँकी रकम आयोजकबाट असुल गरिनेछ ।

२७. अभिलेख अद्यावधिक गर्ने अवधि: दर्ता भएका व्यक्तिले आफ्नो अभिलेख संवत् २०७७ साल असार मसान्तभित्र ऐनको दफा १०ग. बमोजिम बायोमेट्रिक प्रणालीमा अद्यावधिक गराउनु पर्नेछ ।

८. कारोबारको रकमको निर्धारण : कारोबार दर्ता गर्ने प्रयोजनको निमित्त कुनै कारोबारको रकमको निर्धारण सो कारोबारको विगत बाह्र महिनाको खरिद वा बिक्री मूल्यमध्ये जुन बढी हुन्छ सोको आधारमा गरिनेछ । दर्ता भएको व्यक्तिले कारोबार रकम पुष्ट्याई गर्ने अभिलेख कारोबार स्थलमा राख्नु पर्नेछ र कर अधिकृतले मागेको बखत देखाउनु पर्नेछ ।

२८. एकाइसौं संशोधनद्वारा थप ।

९. स्थान परिवर्तनको सूचना दिनु पर्ने : (१) कुनै दर्ता भएको व्यक्तिले आफ्नो कारोबारको स्थान परिवर्तन गर्नु पर्ने भएमा त्यस्तो परिवर्तन गर्नुभन्दा पन्ध्र दिन अगावै सो कुराको जानकारी सम्बन्धित कर अधिकृतलाई दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको सूचना प्राप्त भएपछि सम्बन्धित कर अधिकृतले परिवर्तन हुने कारोबार स्थान अर्को कर कार्यालयको कार्य क्षेत्रभित्र पर्ने देखेमा सम्बन्धित कार्यालयलाई सो कुराको जानकारी त्यस्तो सूचना पाएको मितिले सात दिनभित्र दिनु पर्नेछ ।

१०. कारोबारको प्रकृति वा उद्देश्य परिवर्तन गर्न सूचना दिनु पर्ने : (१) कुनै दर्ता भएको व्यक्तिले आफ्नो कारोबारको प्रकृति वा उद्देश्य परिवर्तन गर्नुभन्दा पन्ध्र दिन अगावै सम्बन्धित कर अधिकृतलाई सो कुराको सूचना दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको सूचना प्राप्त गरेपछि सम्बन्धित कर अधिकृतले दर्ता भएको व्यक्तिको कारोबारको प्रकृति वा उद्देश्यलाई परिवर्तन गरी त्यसको जानकारी त्यस्तो दर्ता भएको व्यक्तिलाई दिनु पर्नेछ ।

११. कारोबारको हस्तान्तरण : (१) कुनै दर्ता भएको व्यक्तिले आफूले गर्दै आएको कारोबार अन्य कुनै व्यक्तिलाई पूर्ण वा आंशिक रूपमा हस्तान्तरण गरेमा त्यसरी कारोबार हस्तान्तरण गरेको मितिले सात दिनभित्र अनुसूची-४ बमोजिमको ढाँचामा सम्पूर्ण विवरणहरू खुलाई सो कुराको जानकारी सम्बन्धित कर अधिकृतलाई दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम कारोबारको हस्तान्तरण भएमा हस्तान्तरणका शर्तहरूका अधीनमा रही हस्तान्तरणकर्ताको हक, अधिकार तथा दायित्वहरू समेत हस्तान्तरण हुनेछ ।

(३) सम्बन्धित कर अधिकृतले कारोबार हस्तान्तरणसँग सम्बन्धित दुवै पक्षलाई आफ्नो रोहवरमा राखी ऐन र यस नियमावली बमोजिम निजहरूले पूरा गर्नु पर्ने दायित्वका सम्बन्धमा आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ । यसरी दिइएको निर्देशनको पालना गर्नु निजहरूको कर्तव्य हुनेछ ।

१२. दर्ता खारेजी प्रकृया : (१) ऐनको दफा ११ को उपदफा (१) मा उल्लिखित अवस्थाको कारणबाट कुनै दर्ता भएको व्यक्तिको दर्ता खारेज हुने भएमा त्यस्तो दर्ता भएको व्यक्ति वा निज नरहेको अवस्थामा निजको हकवालाले दर्ता खारेज हुने अवस्था सिर्जना भएको मितिले तीस दिनभित्र दर्ता खारेज गर्नको लागि दर्ता खारेज हुने अवस्था खुलाई अनुसूची-११ बमोजिमको कर विवरण तथा बुझाउनु पर्ने कर रकम समेत संलग्न राखी सम्बन्धित कर अधिकृत समक्ष दरखास्त दिएमा वा दफा ११ को उपदफा (१) मा उल्लिखित अवस्था विद्यमान रही दर्ता भएको व्यक्तिको दर्ता खारेज गर्नु पर्ने कुरामा सम्बन्धित कर अधिकृत विश्वस्त

○ दर्शौं संशोधनद्वारा संशोधित ।

भएमा बाँकी कर रकम बुझाउन लगाई त्यस्तो व्यक्तिको दर्ता खारेज गरी सो कुराको जानकारी सम्बन्धित दर्ता भएको व्यक्ति वा निजको हकवाला र विभागलाई दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम दर्ता खारेजीको लागि दरखास्त दिएपछि दर्ता खारेजीको जानकारी नभएसम्म वा ३ महिनासम्म कर विवरण पेश गर्नु पर्नेछ ।

(३) दर्ता खारेजीको दरखास्त परेको मितिले ३ महिनाभित्र दर्ता खारेज भएको वा नहुने भए सो विषयको जानकारी दिनु सम्बन्धित कर अधिकृतको कर्तव्य हुनेछ ।

(४) मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएको तर यो उपनियम प्रारम्भ भएपछि मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने सीमाभन्दा घटी कारोबार भएको करदाताको खारेजी तथा त्यस्ता करदाताको कर मिलान गर्न बाँकी रकम (क्रेडिट) को व्यवस्थापन महानिर्देशकले तोकेको प्रक्रिया बमोजिम हुनेछ ।

१३. दर्ता नम्बरको प्रयोग : ऐनको दफा १० को उपदफा (६) मा उल्लिखित कारोबारहरूको अतिरिक्त दर्ता भएको व्यक्तिले आफ्नो दर्ता नम्बरको प्रयोग आफूले गर्ने कारोबारसँग सम्बन्धित देहायका कागजातहरूमा समेत गर्नु पर्नेछ :-

(क) आयकर सम्बन्धी कागजातमा,

(ख) बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाहरूमा व्यापारिक तथा औद्योगिक प्रयोजनको लागि एक लाख रुपैयाँभन्दा बढी ऋणको लागि दिइने निवेदन सम्बन्धी कागजातमा,

(ग) आयात तथा निर्यात सम्बन्धी कागजातमा ।

१४. प्रतिलिपि दिने : (१) दर्ता भएको व्यक्तिले नियम ५ बमोजिम प्राप्त गरेको कारोबार दर्ताको प्रमाणपत्र च्यातिएमा, हराएमा वा अन्य कुनै किसिमबाट नासिएमा त्यस्तो प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि लिनको लागि प्रतिलिपि दस्तुर बापत लाग्ने रुपैयाँ समेत संलग्न राखी सम्बन्धित कर अधिकृत समक्ष दरखास्त दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको दरखास्त प्राप्त भएपछि दरखास्त प्राप्त भएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र सम्बन्धित कर अधिकृतले कारोबार दर्ताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि दिनु पर्नेछ ।

⊗ सत्रौँ संशोधनद्वारा थप ।

- १४क. करपाटीको व्यवस्था : करदाताले यो नियम प्रारम्भ भएको मितिले तीस दिनभित्र कारोबार स्थलमा सबैले देख्न सक्ने गरी विभागले तोकेको ढाँचामा करपाटी राख्नु पर्नेछ ।
- १४ख. कर सहितको मूल्य उल्लेख गर्नु पर्ने : दर्ता भएको व्यक्तिले आफ्नो औद्योगिक प्रदर्शनी कक्ष, बिक्री कक्ष, होटल, रेष्टुरेण्ट, बार, कारोबारस्थल वा आपूर्ति गर्ने स्थानमा राखिएको कर लाग्ने वस्तु वा सेवाको बिक्री मूल्य (ट्याग प्राइस, मेनु प्राइस र सेल्फ प्राइस) मा कर सहितको मूल्य उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-३

आपूर्ति स्थान र समय

१५. वस्तुको आपूर्ति स्थानको निर्धारण : देहायको स्थानलाई वस्तुको आपूर्ति भएको स्थान मानिनेछ,-
- (क) बिक्री गरी हस्तान्तरण गरिएको चल वस्तुको आपूर्तिको स्थान जहाँ त्यस्तो वस्तु बिक्री गरिएको वा हस्तान्तरण गरिएको छ सोही ठाउँ,
- (ख) स्वामित्व परिवर्तन गरिए पनि स्थान परिवर्तन गर्न नसकिने अचल वस्तुको सम्बन्धमा त्यस्तो वस्तु रहेको ठाउँ,
- (ग) आयात गरिएको वस्तुको सम्बन्धमा त्यस्तो वस्तु नेपाल □..... भित्र आयात गरिने नेपाल □..... को भन्सार बिन्दु,
- (घ) कुनै उत्पादक वा बिक्रेताले कुनै वस्तु स्वयं आफूलाई आपूर्ति गरेमा त्यस्तो वस्तुको उत्पादक वा बिक्रेता रहेको स्थान ।
१६. सेवाको आपूर्ति स्थानको निर्धारण : सेवाको आपूर्ति स्थान सेवाबाट लाभ प्राप्त गर्ने ठाउँ हुनेछ ।

परिच्छेद-४

बिजक तथा बजार मूल्य सम्बन्धी व्यवस्था

१७. कर बीजक : (१) दर्ता भएको व्यक्तिले कुनै वस्तु वा सेवा आपूर्ति गर्दा कर अधिकृतले अन्यथा स्वीकृत गरेदेखि बाहेक प्रापकलाई अनुसूची-५ र ५क. बमोजिमको ढाँचामा कर बीजक दिनु पर्नेछ ।

-
- ⊙ आठौँ संशोधनद्वारा थप ।
 ⊕ अठारौँ संशोधनद्वारा थप ।
 □ चौधौँ संशोधनद्वारा भिकिएको ।
 ⊗ आठौँ संशोधनद्वारा संशोधित ।

⊙ त्यसरी कर बीजक जारी गर्दा कुनै वस्तुको किसिम, साइज, मोडल र ब्राण्ड भएमा सो खुलाउनु पर्नेछ ।

⊙ (१क) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि ऐनको दफा १४ को उपदफा (७) बमोजिम वस्तु वा सेवाको बिक्री गर्दा अनुसूची-५ख. मा उल्लिखित विवरण बमोजिमको कर बीजक जारी गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम प्रापकलाई दिइने बीजकको मुख पृष्ठमा देखिने गरी प्रष्टसँग कर बीजक लेखिएको हुनु पर्नेछ । यस्तो कर बीजकको तीन प्रति तयार गरी त्यसको सककल प्रति प्रापकलाई दिने, दोस्रो प्रति कार्यालयले माग गरेका बखत पेश गर्ने गरी छुट्टै अभिलेख खडा गरी राख्ने र तेस्रो प्रति दर्ता भएको व्यक्तिले आफ्नो कारोबार प्रयोजनको निमित्त अभिलेख खडा गरी राख्ने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(३) ⊗

(४) ⊗

(५) ⊗

१८. संक्षिप्त कर बीजक : (१) नियम १७ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै दर्ता भएको व्यक्तिले *कुनै वस्तु वा सेवाको खुद्रा बिक्री गर्ने भएमा सोही कुरा खुलाई सम्बन्धित कर अधिकृत समक्ष निवेदन दिएमा त्यस्तो दर्ता भएको व्यक्तिले *कुनै वस्तु वा सेवाको खुद्रा बिक्री गर्दा नियम १७ मा उल्लेख भए बमोजिमको कर बिजकको सट्टा अनुसूची-६ बमोजिमको ढाँचामा प्रापकलाई संक्षिप्त कर बिजक दिनु पर्ने गरी अनुमति दिन सक्नेछ ।

(२) कम मोल पर्ने धेरै वस्तुहरू बिक्री गरिएको रहेछ भने उपनियम (१) बमोजिम दिइने संक्षिप्त कर बीजकमा सबै वस्तुहरूको छुट्टा छुट्टै नाम उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम वस्तु खरीद गरी संक्षिप्त कर बीजक लिने प्रापकले ऐनको दफा १७ बमोजिम कर कट्टी गर्न पाउने छैन ।

(४) उपनियम (१) बमोजिम प्रापकलाई संक्षिप्त कर बीजक दिने दर्ता भएको व्यक्तिले सो कुराको अभिलेख देहाय बमोजिम राख्नु पर्नेछ :-

(क) सककल बीजकको नककल प्रति तयार गरी राख्नु पर्ने,

-
- ⊙ आठौं संशोधनद्वारा थप ।
 - ⊙ नवौं संशोधनद्वारा थप ।
 - ⊗ आठौं संशोधनद्वारा भिकिएको ।
 - * एकाइसौं संशोधनद्वारा संशोधित ।
 - ☞ सोह्रौं संशोधनद्वारा संशोधित ।

(ख) टिलरोलको प्रतिलिपि राखी कारोबार गरिएकोमा प्रत्येक दिन सोको जोड गरी राख्नु पर्ने,

(ग) प्रत्येक कारोबारको कर समेतको मूल्यको अभिलेख राख्ने ।

(५) उपनियम (४) बमोजिम दर्ता भएको व्यक्तिले राख्नु पर्ने अभिलेख राखेको नपाइएमा कर अधिकृतले उपनियम (१) बमोजिम संक्षिप्त कर बीजक जारी गर्न दिएको अनुमति खारेज गर्न सक्नेछ ।

(६) यस नियममा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि *दश हजार रुपैयाँभन्दा बढी मूल्यको कारोबार भएको रहेछ भने यस नियम बमोजिम संक्षिप्त कर बीजक जारी गर्न पाइने छैन र सोभन्दा कम रकमको कारोबार भएको भए तापनि नियम १७ बमोजिमको कर बीजकको माग गर्ने प्रापकलाई सोही बमोजिमको कर बीजक उपलब्ध गराउने कर्तव्य दर्ता भएको व्यक्तिको हुनेछ ।

☒

(७) संक्षिप्त कर बीजकबाट करको कूल अङ्क बीजक मूल्यलाई कर भिन्नले गुणन गरी निकालिनेछ ।

स्पष्टीकरण : यस उपनियमको प्रयोजनको लागि “कर भिन्न” भन्नाले

करको दर

_____ को योगलाई जनाउँछ ।

करको दर × १००

१८क. क्याश मेशिन वा कम्प्युटर सफ्टवेयरबाट बीजक जारी गर्नु पर्ने : विभागले कुनै करदाताले क्याश मेशिन प्रयोग गर्नु पर्ने गरी तोक्न सक्नेछ र त्यसरी तोकिएकोमा त्यस्तो करदाताले कारोबार गर्दा क्याश मेशिनको प्रयोग गरी बीजक जारी गर्नु पर्नेछ ।

तर कम्प्युटर सफ्टवेयरबाट बीजक जारी गर्न स्वीकृति प्राप्त करदाताले सोही बमोजिम बीजक जारी गर्नु पर्नेछ ।

१९.

२०. क्रेडिट वा डेबिट नोट : (१) दर्ता भएको व्यक्तिले आपूर्ति गरेको वस्तु वा सेवाको मूल्यमा परिवर्तन भई क्रेडिट वा डेबिट नोट जारी गर्नु परेमा त्यस्तो

* एकाइसौ संशोधनद्वारा संशोधित ।

☒ नवौं संशोधनद्वारा भिकिएको ।

६ नवौं संशोधनद्वारा थप ।

७ उन्नाइसौं संशोधनद्वारा खारेज ।

नोटमा स्पष्टसँग क्रेडिट वा डेबिट नोट लेखी देहायका कुराहरु समेत खुलाउनु पर्नेछ :-

- (क) क्रमागत संख्या,
- (ख) जारी भएको मिति,
- (ग) आपूर्तिकर्ताको नाम, ठेगाना र दर्ता नम्बर,
- (घ) प्राप्तकर्ताको नाम, ठेगाना र निज दर्ता भएको व्यक्ति भएमा दर्ता नम्बर,
- (ङ) कारोबारसँग सम्बन्धित कर बीजकको संख्या र मिति,
- (च) वस्तु वा सेवाको विवरण र क्रेडिट वा डेबिटको कारण,
- (छ) क्रेडिट वा डेबिट भएको रकम,
- (ज) क्रेडिट वा डेबिट भएको करको रकम ।

(२) दर्ता भएको करदाताले उपनियम (१) बमोजिमको क्रेडिट वा डेबिट नोटको मासिक लेखा राख्नु पर्नेछ ।

२१. विदेशी मुद्रामा भुक्तानी भएमा : आपूर्तिकर्ताले कुनै वस्तु वा सेवाको आपूर्ति गर्दा त्यसको प्रतिफल वापत प्राप्तकर्ताबाट परिवर्त्य विदेशी मुद्रा भुक्तानी लिई कर बीजक दिँदा कारोबार भएको दिनको नेपाल राष्ट्र बैंकले तोकेको विनिमय दर बमोजिम उक्त विदेशी मुद्रा बराबर हुने नेपाली रुपैयाँको रकम कर बीजकमा उल्लेख गरी बीजक दिनु पर्नेछ ।

२२. बजार मूल्य निर्धारण प्रक्रिया : (१) ऐनको दफा १३ बमोजिम बजार मूल्य निर्धारण गर्नु पर्दा कर अधिकृतले समान प्रकारको कारोबारको सम्बन्धमा दर्ता भएका अन्य समान बिक्रेताहरुको कारोबार तथा मूल्य अध्ययन गरी बजार मूल्यको निर्धारण गर्नेछ ।

(२) ऐनको दफा १३ को उपदफा (३) मा उल्लेख भए बमोजिम कुनै वस्तु वा सेवाको बजार मूल्य निर्धारण गर्न नसकिएको अवस्थामा महानिर्देशकले तत्सम्बन्धमा समान प्रकारका दर्ता भएका व्यक्तिहरुबाट आफूलाई प्राप्त भएको जानकारी समेतका आधारमा मूल्य निर्धारण गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-५

कारोबारको अभिलेख

२३. अभिलेख राख्नु पर्ने : (१) दर्ता भएको व्यक्तिले ऐन र यस नियमावलीको प्रयोजनको निमित्त देहायका सूचना, कागजात तथा विवरणहरुको अभिलेख राख्नु पर्नेछ :-

- (क) अनुसूची-७ बमोजिमका सूचनाहरू,
- (ख) व्यापार, लेखा, नगद प्राप्त र भुक्तानी सम्बन्धी अभिलेख,
- (ग) आफूले जारी गरेका कर बीजक तथा संक्षिप्त कर बीजकहरू,
- (घ) आफूले प्राप्त गरेका कर बीजक तथा संक्षिप्त कर बीजकहरू,
- (ङ) आफूले गरेको आयात र निर्यातसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण कागजातहरू,
- (च) आफूले खरीद र बिक्री गरेका वस्तु तथा सेवाको मूल्यमा घटबढ भएको प्रमाणित गर्ने सम्पूर्ण डेविट तथा क्रेडिट नोट र अन्य तत्सम्बन्धी कागजातहरू,
- (छ) अनुसूची-८ र अनुसूची-९ मा उल्लेख भए बमोजिमका खरीद तथा बिक्री खाताहरू ।

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि विशेष प्रकारको व्यापार वा व्यवसायका निमित्त उक्त उपनियममा उल्लेख भएका मध्ये कुनै अभिलेखहरू मात्र दर्ता भएको व्यक्तिले अभिलेखको रूपमा राख्नु पर्ने गरी विभागले तोक्न सक्नेछ ।

(३) दर्ता भएको व्यक्तिले यस नियम बमोजिम राख्नु पर्ने अभिलेखहरू विभागको अनुमति लिई कम्प्यूटर वा यस्तै अन्य यान्त्रिक प्रणाली वा विभागले तोकिएको बमोजिमको तरिका अपनाई राख्न सक्नेछ ।

(४) यस नियम बमोजिम दर्ता भएको व्यक्तिले राखेको अभिलेख कर अधिकृतले कारोबार समयमा जुनसुकै बखत हेर्न सक्नेछ ।

स्पष्टीकरण : यस नियमको प्रयोजनको लागि “कारोबार समय” भन्नाले सार्वजनिक विदा बाहेक कारोबार खुल्ने तथा बन्द हुने समयको बीचको अवधि सम्भन्धि पर्छ ।

(५) उपनियम (४) बमोजिम कर अधिकृतले अभिलेख जाँच गर्ने सिलसिलामा मागेको अभिलेखसँग सम्बन्धित विवरण तथा कागजात दर्ता भएको व्यक्तिले आफ्नै खर्चमा मुद्रण गरी उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(६) उपनियम (४) बमोजिम कर अधिकृतले अभिलेख जाँच गर्दा निजलाई सहयोग पुर्याउनको निमित्त आवश्यक कर्मचारीहरू उपलब्ध गराउने कर्तव्य दर्ता भएको व्यक्तिको हुनेछ ।

(७) यस नियम बमोजिम राखिएका अभिलेखहरू दर्ता भएको व्यक्तिले ६ वर्षसम्म सुरक्षित राख्नु पर्नेछ ।

२४. नमूनाको लागि वितरण गरिएको वा बिना मूल्यमा प्राप्त वस्तुको विवरण :
नियम २३ मा उल्लिखित अभिलेखहरूका अतिरिक्त दर्ता भएको व्यक्तिले
कारोबारसँग सम्बन्धित देहायका विवरणहरू समेत राख्नु पर्नेछ :-

(क) व्यवसाय प्रवर्द्धनको लागि नमूनाको रूपमा प्राप्त भएका तथा
वितरण गरिएको वस्तुको विवरण ।

(ख) विनामूल्य प्राप्त भएका तथा वितरण गरिएका वस्तुको विवरण ।

२५. खरीद तथा बिक्री खाता प्रमाणित सम्बन्धी व्यवस्था : ऐनको दफा १६ को
उपदफा (३) बमोजिम कर अधिकृतले खरीद तथा बिक्री खाता प्रमाणित गर्दा
देहाय बमोजिम प्रमाणित गर्नु पर्नेछ :-

(क) करदाताले खरीद तथा बिक्री खाता प्रमाणित गर्नको लागि
कार्यालयमा निवेदन दिएमा,

(ख) कर परीक्षण वा जाँचको अवधिमा

(ग) निरीक्षणको समयमा ।

अन्तर कम्प्युटर बीजक जारी गर्न अनुमति लिएको करदाताको कम्प्युटर
प्रणालीबाट नै स्वतः बिक्री खाता तयार हुने भएमा बिक्री खाता प्रमाणित गराउनु
पर्ने छैन ।

परिच्छेद-६

कर विवरण तथा संकलन

२६. कर अवधिको कर विवरण पेश गर्नु पर्ने : (१) दर्ता भएको व्यक्तिले विक्रम
सम्बन्धित अनुसारको एक महीनाको कर अवधिको कर विवरण सो अवधि समाप्त
भएको मितिले पच्चीस दिनभित्र अनुसूची-१० बमोजिमको ढाँचामा सम्बन्धित
कर अधिकृत समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

⇔

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै दर्ता
भएको व्यक्तिले आफ्नो लेखा कम्प्युटर प्रणालीमा राखेको कारणले उपनियम (१)
मा उल्लिखित कर अवधिको सट्टा छुट्टै कर अवधि कायम गरिपाउन कर अधिकृत
समक्ष निवेदन दिएमा कर अधिकृतले जाँचबुझ गरी उपयुक्त देखेमा त्यस्तो दर्ता
भएको व्यक्तिको हकमा आवश्यकता अनुरूप छुट्टै कर अवधि कायम गरिदिन
सक्नेछ ।

⊗ दसौं संशोधनद्वारा थप ।

⊕ सत्रौं संशोधनद्वारा थप ।

⇔ छठौं संशोधनद्वारा संशोधन भई अठारौं संशोधनद्वारा फिर्किएको ।

■(३)

□(३क) होटल तथा पर्यटन व्यवसायीले चाहेमा विभागले विवरण पेश गर्ने कर अवधि दुई महिना कायम गर्न सक्नेछ ।

▲(३ख) ईटा उद्योग, छापा, छापा तथा विद्युतीय प्रकाशन एवम् प्रसारण गृहले चाहेमा विभागले विवरण पेश गर्ने अवधि चौमासिक कायम गर्न सक्नेछ ।

(४) यसरी एक महीनाभन्दा घटी वा बढी कर अवधि कायम गरिएको दर्ता भएको व्यक्तिले सो अवधिको कर विवरण सो अवधि समाप्त भएको मितिले पच्चीस दिनभित्र अनुसूची-१० बमोजिमको ढाँचामा कर अधिकृत समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

(५) पहिलो पटक कर विवरण पेश गर्दा दर्ता भएको व्यक्तिले कर अवधिको बाँकी अवधिलाई कर अवधि मानी सोही अवधिको कर विवरण पेश गर्नु पर्नेछ ।

२७. हकवाला वा कानूनी प्रतिनिधिबाट कर विवरण पेश गर्न लगाउन सकिने : दर्ता भएको व्यक्तिको मृत्यु हुन गएमा वा निज कर विवरण पेश गर्न शारीरिक वा मानसिक रुपमा असक्षम भएमा निजको मृत्यु भएको वा निज शारीरिक वा मानसिक रुपमा असक्षम भएको अधिल्लो दिनसम्मको अवधिसम्म निजले वस्तु वा सेवाको अपूर्ति गरेको अवधि मानी कर अधिकृतले सो अवधिको विवरण निजको हकवाला वा कानूनी प्रतिनिधिलाई पेश गर्न लगाउन सक्नेछ ।

२८. एकलै वा संयुक्त रुपमा कर विवरण पेश गर्नु पर्ने : देहायको अवस्थामा देहायका व्यक्तिले एकलै वा संयुक्त रुपमा कर विवरण पेश गर्नु पर्नेछ :-

- (क) कुनै करदाता कर विवरण पेश गर्न असक्षम भएमा वा निजको मृत्यु भएमा निजको हकवाला वा संरक्षकले,
- (ख) करदाता कानूनी व्यक्ति भएमा त्यस्तो करदाताको तर्फबाट कुनै सञ्चालक, कार्यकारी प्रमुख वा व्यवस्थापनले तोकेको कुनै कर्मचारीले,
- (ग) करदाता कानूनी व्यक्ति भएमा र त्यस्तो कानूनी व्यक्ति खारेज वा विघटन भएमा लिक्विडेटरले,
- (घ) माथि उल्लेख भएको अवस्था बाहेक अन्य अवस्थामा कर अधिकृतले तोकेको करदातासँग सरोकार राख्ने व्यक्तिले ।

■ पाँचौँ संशोधनद्वारा संशोधन भई सत्रौँ संशोधनद्वारा फिर्किएको ।
□ दोस्रो संशोधनद्वारा थप ।
▲ अठारौँ संशोधनद्वारा संशोधित ।

परिच्छेद-७

करको निर्धारण र असुल उपर

२९. कर अधिकृतले कर निर्धारण गर्न सक्ने : (१) ऐनको दफा २० को उपदफा (१) मा उल्लिखित अवस्था परी सोही दफाको उपदफा (२) बमोजिमका आधारहरूका अतिरिक्त बजार मूल्य वा कर निर्धारण गरिनुपर्ने कारोबारसँग सम्बन्धित अन्य कुनै सूचना वा जानकारीका आधारमा समेत कर अधिकृतले कर निर्धारण गरी अनुसूची-१२ को ढाँचामा कर निर्धारण आदेश जारी गर्न सक्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम कर अधिकृतले जारी गरेको कर निर्धारण आदेश उपर आफ्नो सफाईमा प्रमाण पेश गर्न सम्बन्धित करदातालाई पन्ध्र दिनको म्याद दिनु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (२) बमोजिमको म्यादभित्र सम्बन्धित करदाताबाट सफाईमा पेश हुन आएको प्रमाणहरू उपयुक्त देखेमा सोही आधारमा कर अधिकृतले उपनियम (१) बमोजिम कर निर्धारण गरी कर निर्धारण आदेश जारी गर्नु पर्नेछ । यसरी कर निर्धारण आदेश जारी गर्दा सो आदेशमा आदेश जारी भएको मितिसम्म ऐनको दफा १९ को उपदफा (२) बमोजिम लागने थप दस्तुर र दफा २६ बमोजिम लाग्ने व्याजको रकम समेत समावेश गर्नु पर्नेछ ।

स्पष्टीकरण : व्याजको गणना गर्दा प्रति महीना बाह्र खण्डको एक खण्डको आधारमा गरिनेछ ।

३०. कर, जरिवाना, थप दस्तुर र व्याजको रकम बुझाउनु पर्ने : नियम २९ बमोजिम जारी भएको कर निर्धारण आदेश बमोजिमको रकम सम्बन्धित करदाताले त्यस्तो आदेशमा उल्लिखित मितिभित्र सम्बन्धित कार्यालयमा दाखिला गर्नु पर्नेछ ।

३१. कर निर्धारण आदेशको सूचना पठाउने कार्यविधि : (१) प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कर अधिकृतले करदातालाई नियम २९ बमोजिम कर निर्धारण आदेश जारी गर्दा त्यस्तो करदाताको ठेगानामा राखिएको टेलिफ्याक्स, टेलिक्स वा त्यस्तै अन्य विद्युतीय उपकरण मार्फत पठाएमा वा त्यस्तो आदेश निज वा निजको कार्यालयमा बुझाएमा वा निजको ठेगानामा रजिष्ट्री गरी हुलाक मार्फत पठाएमा रीतपूर्वक तामेल भएको मानिनेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम कर निर्धारण आदेशको सूचना तामेल हुन नसकेमा कर अधिकृतले सम्बन्धित करदातालाई रेडियो, टेलिभिजन वा राष्ट्रिय स्तरको कुनै पत्र-पत्रिकामा तत्सम्बन्धी आदेशको सूचना प्रसारण वा प्रकाशन

-
- ☞ पाँचौं संशोधनद्वारा संशोधित ।
 - ☞ सत्रौं संशोधनद्वारा भिन्निएको ।
 - ☞ सोह्रौं संशोधनद्वारा संशोधित ।

गरी सो को जानकारी गराउन सक्नेछ । त्यस्तो अवस्थामा सम्बन्धित करदाताले त्यस्तो जानकारी पाएको मानिनेछ ।

३२. दर्ता नभएको व्यक्तिले उठाएको करको निर्धारण र असुली : (१) दर्ता नभएको कुनै व्यक्तिले कर उठाएमा निजले ऐनको दफा १५ को उपदफा (२) बमोजिम उठाएको करको निर्धारण नियम २९ मा उल्लेख भए बमोजिमको प्रक्रिया अपनाई करको निर्धारण गरिनेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम निर्धारण गरिएको कर त्यस्तो कर उठाउने दर्ता नभएको व्यक्तिले कर निर्धारण आदेश जारी भएको मितिले *पन्ध्र दिनभित्र बुझाउनु पर्नेछ ।

३३. प्रयोग भैसकेका वस्तुहरूको कर निर्धारण तरिका : (१) प्रयोग भैसकेका वस्तुहरूको कर निर्धारण त्यस्ता वस्तुहरूको बिक्री मूल्य र खरीद मूल्य बीचको बचतमा मात्र गरिनेछ । त्यस्ता वस्तुको बिक्रेताले देहाय बमोजिमका स्थायी अभिलेख त्यस्ता वस्तु खरीद वा बिक्री गर्दाकै अवस्थामा तयार गरी राख्नुपर्नेछ ।

(क) खरीद सम्बन्धी

(अ) खरीद मिति

(आ) वस्तुको पूर्ण जानकारी हुने किसिमको व्यहोराको उल्लेख,

(इ) कर बाहेकको खरीद मूल्य

(ई) करको दर,

(उ) करको रकम,

(ऊ) तिरेको कूल रकम ।

(ख) बिक्री सम्बन्धी

(अ) बिक्री भएको मिति,

(आ) कर बाहेकको बिक्री मूल्य,

(इ) खरीद मूल्य र बिक्री मूल्य बीचको फरक,

(ई) करको दर,

(उ) करको रकम,

(ऊ) प्राप्त गरेको कूल रकम ।

* तेन्ही संशोधनद्वारा संशोधित ।

(२) उपनियम (१) मा उल्लेख गरेको खरीद मूल्य भन्नाले कर सहितको मूल्यलाई जनाउनेछ ।

≈(३) प्रयोग भैसकेका प्रत्येक वस्तुहरू बिक्री गर्दा बीजक जारी गरी खरिद र बिक्रीको छुट्टा छुट्टै अभिलेख राख्नु पर्नेछ ।

(४) दर्ता भएको व्यक्तिले उपनियम (१), (२) र (३) मा उल्लेख भएको अभिलेख सन्तोषजनक ढंगले राखेको नपाइएमा त्यस्तो करदाताले बिक्री गरेको कूल बिक्री मूल्यमा कर लगाई अर्को कर विवरण सँगै त्यस्तो कर दाखिल गर्ने गरी कर अधिकृतले लिखित आदेश दिन सक्नेछ ।

३४. पुनरावेदन दिनुअघि कर विवरण पेश गर्नु पर्ने : नियम २९ बमोजिम गरिएको कर निर्धारण उपर करदाताले पुनरावेदन दिनु अघि आफ्नो सो अवधिको कर विवरण सम्बन्धित कर अधिकृत समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

३५. काबू बाहिरको परिस्थिति : (१) ऐनको दफा १९ को उपदफा (४) को प्रयोजनको लागि देहायको अवस्थालाई काबू बाहिरको परिस्थिति मानिनेछ,-

(क) कर बुझाउनु पर्ने व्यक्ति बिरामी परी अशक्त भएमा निको भएको मितिले सात दिनसम्म,

(ख) कर बुझाउनु पर्ने व्यक्तिले क्रिया बस्नु परेमा क्रिया समाप्त भएको मितिले सात दिनसम्म,

(ग) कर बुझाउनु पर्ने स्वास्नी मानिस सुत्केरी भएमा सुत्केरी भएको मितिले पैंतीस दिनसम्म,

(घ) कर बुझाउनु पर्ने व्यक्तिको मृत्यु भएमा वा बहुलाएमा वा वेपत्ता भएमा त्यस्तो भएको मितिले पैंतीस दिन भित्र निजको हकवाला वा संरक्षकले निवेदन गरेमा त्यस्तो निवेदन प्राप्त भएको मितिले सात दिनसम्म,

(ङ) बाढी, पहिरो, हिउँ वा अन्य त्यस्तै कारणबाट बाटो बन्द भै आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा आउन नसकेको अवस्थामा बाटो खुलेको मितिले सात दिनसम्म,

(च) यातायातको साधन पूर्ण रुपमा बन्द भई आउन नसक्ने अवस्था भएमा त्यस्तो बन्द समाप्त भएको भोलिपल्टसम्म,

१(छ) आगलागी, भूकम्प जस्ता दैवी विपत्तिका कारण काबू बाहिरको परिस्थिति सृजना भएमा सो विपत्ति परेको मितिले तीस दिनसम्म ।

≈ उन्नाइसौं संशोधनद्वारा संशोधित ।

➤ बाह्रौं संशोधनद्वारा थप ।

(२) उपनियम (१) को खण्ड (ख), (ग), [□](घ), (ङ) र (छ) मा उल्लेख भए बमोजिम काबू बाहिरको परिस्थिति परी थप म्याद मागनु परेमा सम्बन्धित [●]गाउँपालिका वा नगरपालिकाको सिफारिश समेत पेश गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (१) को खण्ड (च) उल्लेख भए बमोजिमको अवस्था परी थप म्याद माग्न आउँदा जुन ठाउँमा यातायातको साधन बन्द भएको हो सो ठाउँसँग सम्बन्धित [●]गाउँपालिका वा नगरपालिकाको सिफारिश समेत पेश गर्नु पर्नेछ ।

३६. थप दस्तुर मिनाहाको लागि निवेदन दिने म्याद : (१) ऐनको दफा १९ को उपदफा (४) बमोजिम थप दस्तुर मिनाहाको लागि कर तिर्नु पर्ने म्याद भुक्तान भएको मितिले तीस दिनभित्र महानिर्देशक समक्ष अनुसूची-१३ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको म्यादभित्र निवेदन नदिएमा थप दस्तुर मिनाहा दिइने छैन ।

३७. कर निर्धारणको अवधि : ऐनको दफा २० को उपदफा (४) बमोजिमको अवधि गणना गर्दा गरेको सम्बन्धमा कुनै अदालतमा निवेदन परी स्थगन-आदेश जारी भएको अवस्थामा सोको निर्णय नभएसम्मको अवधि कटाई गणना गरिनेछ ।

३८. ✕

परिच्छेद-८

कर कट्टी तथा कर फिर्ता सम्बन्धी व्यवस्था

३९. कर कट्टी गर्न पाइने : (१) दर्ता भएको व्यक्तिले कुनै वस्तु वा सेवा आपूर्ति गर्दा संकलन गरेको करबाट सो महिना वा सोभन्दा अगाडि आफ्नो कर लाग्ने वस्तु वा सेवा आयात वा प्राप्त गर्दा तिरेको कर देहायको अवस्थामा कट्टी गर्न पाउनेछ :-

(क) कर कट्टी दावी गरिएको वस्तु वा सेवा कर सेवा कर योग्य व्यवसायसँग प्रत्यक्ष रुपमा सम्बन्धित भएमा ।

(ख) आन्तरिक खरी गरिएको भए नियम १७ बमोजिमको कर बीजक प्राप्त गरेको भएमा ।

(ग) आयात गरिएको भए आयात गर्दा कर तिरेको प्रमाणित गर्ने आयात सम्बन्धी कागजातहरु भएमा ।

□ बाह्य संशोधनद्वारा संशोधित ।
● बीसौं संशोधनद्वारा संशोधित ।
✕ दशौं संशोधनद्वारा अंकिएको ।

स्पष्टीकरण : यस खण्डको प्रयोजनको लागि “आयात सम्बन्धी कागजातहरू” भन्नाले प्रज्ञापनपत्र, नगदी रसीद, सामानको बीजक ^१ तथा भन्सारको बाटो भई आयात नहुने सेवाको आपूर्तिको हकमा सेवाको बीजक र विभागले समय समयमा तोकेको तत्सम्बन्धी अन्य कागजातहरू सम्भन्नु पर्छ ।

(२) यस नियम बमोजिम कर कट्टी गर्दा एकपटक मात्र गर्न पाइनेछ । यसरी कर कट्टी गर्दा दाबी गरिएको मितिभन्दा एक वर्ष अगाडिको बीजक वा आयतसँग सम्बन्धित कागजातहरू हुनु पर्नेछ ।

(३) दर्ता भएको व्यक्तिले प्रत्येक कर अवधिको कर विवरण पेश गर्दा निजले वस्तु बिक्री गर्दा संकलन गरेको करबाट वस्तु खरीद वा आयात गर्दा तिरेको कर कटाई बाँकी रहेको रकम कर विवरणसाथ कर कार्यालयमा दाखिल गर्नु पर्नेछ ।

(४) दर्ता भएको व्यक्तिले खरीद वा आयात गर्दा तिरेको कर रकम निजले बिक्री गर्दा संकलन गरेको रकमभन्दा बढी भएमा त्यस्तो बढी भएको जति रकम अर्को कर अवधिमा कट्टी गर्न पाउनेछ । यसरी अर्को कर अवधिमा कट्टी गर्न पाउने रकम लगातार छ महीनासम्म बाँकी रहेमा एकमुष्ट फिर्ता पाउन निजले ^२अनुसूची-१० बमोजिमको ढाँचामा कर अधिकृत समक्ष दरखास्त दिनु पर्नेछ । यस्तो दरखास्त प्राप्त भए पछि कर अधिकृतले नियम ४५ बमोजिम बाँकी कर फिर्ता दिनु पर्नेछ ।

(५) दर्ता भएको व्यक्तिले कुनै महिनामा बिक्री गरेको कूल मासिक बिक्रीको ^३चालीस प्रतिशतभन्दा बढी निर्यात गरेमा सो महिनाका लागि बढी भएको कट्टी गर्नु पर्ने कर फिर्ता पाउन निजले ^२अनुसूची-१० बमोजिमको ढाँचामा निर्यातसँग सम्बन्धित आवश्यक कागजातहरू समेत संलग्न राखी कर अधिकृत समक्ष दरखास्त दिनु पर्नेछ । कर अधिकृतले त्यस्तो दरखास्त प्राप्त गरेपछि नियम ४५ बमोजिम बाँकी कर फिर्ता दिनु पर्नेछ । यसरी बाँकी कर फिर्ता दिने निर्णय गर्दा कर देहायका कुराहरूमा ध्यान दिनु पर्नेछ ।

(क) खरीद वा आयातमा कर तिरेको छ छैन ।

(ख) पहिले पेश गर्नु कर विवरण पेश गरेको छ छैन र पेश गरेको भए त्यस्तो कर विवरणबाट कर फिर्ता दाबी पुष्टि हुन्छ, हुँदैन ।

१ सातौँ संशोधनद्वारा थप ।
२ तेन्चौँ संशोधनद्वारा संशोधित ।
३ एकाइसौँ संशोधनद्वारा संशोधित ।

■ स्पष्टीकरण : यस उपनियमको प्रयोजनको लागि “निर्यातसँग सम्बन्धित कागजातहरू” भन्नाले वस्तु विनिमयको हकमा निर्यात प्रमाणपत्र, सामान प्राप्त गरेको प्रमाणपत्र, प्रतीतपत्र र आयात प्रमाणपत्र र निर्यातको हकमा निर्यात प्रमाणपत्र, सामान प्राप्त गरेको प्रमाणपत्र, भुक्तानी प्रमाणपत्र र प्रतीतपत्र सम्भन्नु पर्छ ।

॥ ३९क. नोक्सान भएको वस्तुमा तिरेको कर कट्टी गर्ने : (१) कुनै वस्तु आगजनी, चोरी, दुर्घटना, टुटफुट, ध्वंसात्मक गतिविधिका कारणले हानि नोक्सानी हुन गई त्यस्तो वस्तुको मौज्जातबाट लगत कट्टा गर्नु परेमा वा कम मूल्यमा बिक्री गर्नु पर्ने भएमा प्रमाण सहित त्यस्तो अवस्था भएको मितिले तीस दिनभित्र त्यस्तो वस्तुमा तिरेको कर कट्टी गर्नको लागि आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम परेको निवेदन छानबिन गर्दा हानि नोक्सानी भएको देखिएमा कर अधिकृतले त्यस्तो हानि नोक्सानी भएको वस्तुमा तिरेको करकट्टी गर्न दिन सक्नेछ ।

तर बीमा गरिएको वस्तुको हकमा क्षतिपूर्ति प्राप्त गरेको हदसम्म हुने रकम करदाता स्वयंले करकट्टी गर्न सक्नेछ ।

४०. कर कट्टी सम्बन्धी अन्य व्यवस्था : (१) कर कट्टी गरिएको वस्तुहरू स्टकमा रहेको छ भने त्यस्तो वस्तुहरू कर अधिकृतले हेर्न चाहे वा गणना गर्न चाहेमा करदाताले देखाउनु वा गणना गर्न दिनुपर्नेछ । कर अधिकृतले त्यस्ता वस्तुहरू हेर्दा वा गणना गर्दा त्यस्तो वस्तुहरू कर लाग्ने कारोबारमा प्रयोग भएको नपाएमा वा स्टकमा रहनु पर्नेमा स्टकमा रहेको नपाएमा त्यस्ता वस्तुहरू प्रचलित बजार मूल्यमा बिक्री भएको मानिनेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम बिक्री भएका वस्तुहरू लाग्ने कर दाखिल गर्न सम्बन्धित करदातालाई कर अधिकृतले आदेश दिन सक्नेछ । त्यस्तो कर रकम कर अधिकृतले तोकेको महिनाको कर विवरणसँग दाखिल गर्नु पर्नेछ ।

तर कर अधिकृतले विचारमा त्यस्तो कर तत्काल असुल नगरे असुल हुन नसक्ने अवस्था छ भने तुरुन्त करदाताबाट दाखिल गर्न लगाउन सक्नेछ ।

(३) कुनै करदाताले कर लाग्ने वस्तु वा सेवा तथा कर छुट भएको बस्तु वा सेवा दुवैको कारोबार गरेको रहेछ भने त्यस्तो करदाताले कर लाग्ने वस्तु वा सेवासँग प्रत्यक्ष रुपमा सम्बन्धित खरीद वा आयात तिरेको कर मात्र कट्टी गर्न पाउनेछ ।

■ सातौं संशोधनद्वारा संशोधित ।

॥ एघारौं संशोधनद्वारा संशोधित ।

(४) कर लागने वा कर छुट भएको दुबै प्रकारका वस्तु वा सेवाको कारोबार गर्ने करदाताले उपनियम (३) बमोजिम कर लागने वस्तु वा सेवाको बिक्रीसँग खरीद वा आयात भएका वस्तुको प्रत्यक्ष सम्बन्ध स्थापित गर्न नसकेमा त्यस्तो करदाताले बिक्री गरेको कूल मूल्य कर लागने कारोबारको मूल्यको समानुपातिक हिसाबबाट खरीद वा आयात तिरेको कर कट्टी गर्न सक्नेछ ।

(५) उपनियम (४) बमोजिम करको गणना गर्दा समानुपातिक रूपमा गणना हुन नसक्ने भन्ने कर अधिकृतलाई लागेमा निजले अर्को वैकल्पिक तरीकाद्वारा गणना गर्न विभागसँग निर्देशन माग गर्न सक्नेछ ।

४१. कर कट्टी गर्न नपाइने वस्तु वा सेवाहरू : (१) ऐनको दफा १७ को प्रयोजनको लागि देहायका वस्तु वा सेवाहरूको हकमा कर कट्टी गर्न पाइने छैन :-

(क) पेय पदार्थ,

(ख) अल्कोहल वा अल्कोहल मिश्रित पेय पदार्थ जस्तै रक्सी, वीयर,

* (ग) पेट्रोलियम पदार्थ (पेट्रोल, डिजेल र एल.पि. ग्याँस)

(घ) मनोरञ्जन खर्च,

(२) देहायका वस्तुहरू देहाय बमोजिम अनुपातमा कर कट्टी गर्न पाइनेछ :-

(क) ■.....

(ख) अटोमोवाइल्समा खरीद मूल्यको ४० प्रतिशत ।

(ग) ■.....

स्पष्टीकरण : खण्ड (ख) को प्रयोजनको लागि “अटोमोवाइल्स” भन्नाले कुनै पनि तीन वा सोभन्दा बढी पांग्रा भएको सडकमा गुड्ने यात्रुवाहक सवारीको साधन सम्भन्नु पर्छ ।

(३) दर्ता भएको व्यक्तिले उपनियम (१) वा (२) को आपूर्ति गर्ने कार्य नै मुख्य रूपमा गर्ने भएमा यस नियमावलीमा व्यवस्थित प्रक्रिया बमोजिम कर कट्टी गर्न बाधा पर्ने छैन ।

४२. बिक्री कर कट्टी सम्बन्धी व्यवस्था : ऐन प्रारम्भ हुनु भन्दा अगाडि देहाय बमोजिमका मौज्दातमा रहेका वस्तुहरूमा तिरेको बिक्री कर मात्र कट्टी गर्न पाइनेछ :-

(क) पुनः बिक्रीको लागि करदाताले ल्याएका वस्तुहरूमा,

(ख) व्यापारको लागि आंशिक रूपमा उत्पादित तथा सह उत्पादित वस्तुहरू तथा सेवाहरूमा,

* एकाइसौं संशोधनद्वारा संशोधित ।

■ पाँचौं संशोधनद्वारा भिकिएको ।

(ग) कच्चा पदार्थ सहायक कच्चा पदार्थहरू र पैकिंग वस्तुहरूमा ।

► ४३. निवेदन दिनु पर्ने : (१) करदाताले करकट्टीको लागि दर्ता भएको पन्ध्र दिनभित्र अनुसूची-१६ बमोजिमको ढाँचामा कर अधिकृत समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम निवेदन दिँदा देहाय बमोजिमका कागजात संलग्न गर्नु पर्नेछ :-

(क) दर्ता हुँदाका बखत मौज्जात रहेको भए सामानको विवरण,

(ख) दर्ता हुनुभन्दा एकवर्ष अधिसम्मका कर बीजक र प्रज्ञापनपत्र भए तत् सम्बन्धी विवरण,

(ग) अन्य आवश्यक प्रमाण ।

(३) उपनियम (१) बमोजिमको दाबी कर अधिकृतद्वारा स्वीकृत भएमा सम्बन्धित करदाताले नियम ३९ को उपनियम (४) बमोजिम कट्टी गर्न पाउनेछ ।

(४) उपनियम (१) बमोजिमको दाबी गरिएको कर पहिला नै कट्टा गरिएको पाइएमा ऐन र यस नियमावली बमोजिम कर अधिकृतले त्यस्तो करदातालाई कारबाही गर्न सक्नेछ ।

४४. प्रयोग भैसकेका वस्तुहरूको कर कट्टी सम्बन्धी व्यवस्था : ऐनको दफा १७ को उपदफा (५) को प्रयोजनको लागि प्रयोग भैसकेका वस्तुहरू मध्ये दर्ता नभएको व्यक्तिसँग खरीद गरेका वस्तुहरू र दर्ता भएको व्यक्ति भएपनि ऐनको दफा १७ मा परेका र व्यक्तिगत प्रयोगमा समेत ल्याइएका वस्तुहरूको खरीदमा तिरेको कर कट्टी गर्न पाइने छैन ।

४५. कर फिर्ता सम्बन्धी व्यवस्था : (१) ऐनको दफा २४ को उपदफा (३) र (४) वा दफा २५ को प्रयोजनको लागि कर फिर्ता दिँदा कर अधिकृतले करदाताबाट फिर्ताका लागि पेश गरिएका प्रमाणहरू तुरुन्त छानवीन गरी दर्ता भएको मितिले दफा २४ को उपदफा (३) को हकमा साठी दिनभित्र र दफा २४ को उपदफा (४) र दफा २५ को हकमा तीस दिनभित्र फिर्ता दिनु पर्नेछ ।

(२) ऐनको दफा २४ को उपदफा (३) वा दफा २५ बमोजिम प्राप्त हुन आएको प्रमाणहरू पुनः छानबिन गर्नु पर्ने आवश्यकता भए सो अविलम्ब गरी पन्ध्र दिनभित्र फिर्ता दिनु पर्नेछ । फिर्ता दिँदा बीस हजार रुपैयाँभन्दा बढी भएमा निजको बैङ्क खातामा नै जम्मा हुने गरी भुक्तानी गर्नु पर्नेछ ।

► अठारौँ संशोधनद्वारा संशोधित ।

• एकाइसौँ संशोधनद्वारा थप ।

○ दशौँ संशोधनद्वारा संशोधित ।

*(२क) ऐनको दफा २५ को उपदफा (१) को खण्ड (क) र (क१) बमोजिमका कूटनीतिक नियोग तथा कूटनीतिज्ञले कर फिर्ता प्रयोजनका लागि विभागमा सूचीकृत भएका फर्म तथा कम्पनी (रिफण्ड सप) बाट खरिद गरिएको वस्तु तथा सेवामा तिरेको कर विभागले तोकेको प्रक्रिया बमोजिम तीन दिनभित्र फिर्ता गरिनेछ ।

* (३) ऐनको दफा २५ को उपदफा (१) को प्रयोजनका लागि दर्ता नभएको व्यक्तिले कर फिर्ता माग गर्दा खण्ड (क) को प्रयोजनका लागि अनुसूची-१७ र खण्ड (ख) र (ग) को प्रयोजनका लागि अनुसूची-१८ को ढाँचामा सोभै विभागमा निवेदन दिन सक्नेछ ।

४६. फिर्ता नहुने : ऐन र यस नियमावली बमोजिम नक्कल लिनु पर्ने निर्णय आदेश, फैसला, पर्चा वा अन्य कागजातहरू लेखा अवधि समाप्त भएको मितिले तीन वर्षभित्र निवेदन नदिएमा दिइने छैन ।

४७. ब्याजको दर : ऐनको दफा २४ को उपदफा (५) को प्रयोजनको लागि नेपाल सरकारले दिने ब्याजको दर वार्षिक पन्ध्र प्रतिशत हुनेछ । यस्तो ब्याज रकम ऐनको दफा २४ को उपदफा (३) र (४) बमोजिम फिर्ता माग गरेको मितिले साठी दिन पछि मात्र गणना गरिनेछ ।

परिच्छेद-९

आयात निर्यात सम्बन्धी व्यवस्था

४८. आयातमा कर लाग्ने : (१) नेपाल भित्र आयात हुने वस्तु वा सेवामा नेपालभित्र आपूर्ति भएको वस्तु वा सेवामा लाग्ने दरले कर लाग्नेछ ।

(२) आयात हुने वस्तु वा सेवामा कर निर्धारण गर्ने प्रयोजनको लागि मूल्य कायम गर्दा ऐनको दफा १२ को उपदफा (५) र (६) बमोजिमको प्रक्रिया अपनाई मूल्य कायम गरिनेछ ।

(३) आयात भएको वस्तुको मूल्य आयात हुँदाका अवस्थामा कायम गर्न नसकिएमा त्यस्ता वस्तुहरूमा लाग्ने सबै प्रकारका कर वा महसूललाई पुग्ने गरी धरौटी लिएर मात्र त्यस्ता वस्तु नेपाल भित्र ल्याउने अनुमति दिइनेछ । दर्ता भएको व्यक्तिले आयात गरेको वस्तु वा सेवाको मूल्य कायम नभएसम्म त्यस्तो वस्तु वा सेवामा तिरेको कर कट्टी गर्न पाउने छैन ।

-
- * एकाइसौं संशोधनद्वारा थप ।
 - * ते-हौं संशोधनद्वारा संशोधित ।
 - आठौं संशोधनद्वारा फिर्किएको ।
 - दोस्रो संशोधनद्वारा संशोधित ।
 - चौधौं संशोधनद्वारा फिर्किएको ।
 - सातौं संशोधनद्वारा संशोधित ।

(४) कुनै वस्तु आयात गर्दा धरौटी राखी आयात गरिएको भए मूल्य यकीन भएको मितिले एक वर्षसम्म मात्र कर कट्टी दाबी गर्न सकिनेछ ।

४९. अस्थायी आयात सम्बन्धी व्यवस्था : (१) भन्सार महसूल नलाग्ने गरी पछि फिर्ता हुने शर्तमा आयात भएका वस्तुहरूमा भन्सारले कायम गरको अनुमानित मूल्यका आधारमा पछि माल वा वस्तु फिर्ता भएपछि धरौटी रकम फिर्ता हुने गरी लाग्ने कर बापत धरौटी लिई आयात गर्न अनुमति दिइनेछ ।

(२) अस्थायी आयात महसूल लाग्ने गरी अस्थायी रूपमा आयात भएका माल वा वस्तुमा महसूल मै कर लाग्नेछ ।

५०. महानिर्देशकले रेखदेख र व्यवस्थापन गर्न सक्ने : ऐनको दफा २८ बमोजिम असुली हुने गरेको रेखदेख र व्यवस्थापन महानिर्देशकबाट [✂]हुनेछ । महानिर्देशकले आवश्यक देखेमा आयात भएको वस्तु वा सेवाको सम्बन्धमा अनुगमन गर्ने प्रयोजनको लागि देहाय बमोजिमको काम कारबाही गर्न कर अधिकृतलाई आदेश दिन सक्नेछ ।

(क) आयात भएको माल वा वस्तुको नमूना लिई उचित र पर्याप्त किसिमबाट कर लगाइको कुराको निश्चित गर्ने र त्यस्तो नमूना लिएको सामान उचित समयभित्र सम्बन्धित करदातालाई फिर्ता दिने,

(ख) उचित समयमा कारोबारसँग सम्बन्धित स्थल, घर, गोदाम, पसल आदिमा प्रवेश गर्ने, निरीक्षण गर्ने, तलासी लिने तथा सम्बन्धित व्यक्तिसँग दिने,

(ग) खरीद, बिक्री वा पैठारीसँग सम्बन्धित कागजातहरू आफ्नो कब्जामा लिने, नक्कल दिने, निरीक्षण गर्ने, हटाउने तथा सम्बन्धित करदाताको अनुरोधमा उचित देखिएमा उचित समयभित्र हटाइएका कागजातहरूको सूची र अन्य कागजातहरू फिर्ता दिने ।

५१. आयातमा प्राप्त भएको रकमको विशेष व्यवस्था : (१) ऐनको दफा २४ र २५ को प्रयोजनको लागि भन्सार विन्दुमा संकलित सम्पूर्ण कर रकम मूल्य अभिवृद्धि कर कोषको खातामा दैनिक रूपमा जम्मा गर्नु पर्नेछ र सोको विवरण भन्सार कार्यालयले तीन दिनभित्र नजीकको [▲]आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको कोषमा हुन आएको रकमबाट विभागले आदेश दिएको रकम फिर्ता दिई बाँकी रहने रकम दैनिक रूपमा तोकिएको राजस्व खातामा जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

(३) कोषको सञ्चालन गर्ने, बैङ्कखाता खोल्ने, कोषबाट लेख्ने र राजश्व जम्मा गर्ने कार्यविधि महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

✂ दोस्रो संशोधनद्वारा संशोधित ।

▲ अठारौँ संशोधनद्वारा संशोधित ।

परिच्छेद-१०

सम्पत्ति रोक्का, लिलाम बिक्री र खान तलासी सम्बन्धी व्यवस्था

५२. सम्पत्ति रोक्का सम्बन्धि व्यवस्था : ▶(१) ऐन र यस नियमावली बमोजिम बुझाउनु पर्ने कर, दस्तुर र ब्याज करदाताले नियम ३० बमोजिमको म्यादभित्र नबुझाएमा कर अधिकृतले ऐनको दफा २१ बमोजिम बक्यौता कर, दस्तुर, जरिबाना र ब्याज असुल गर्नको लागि सम्पत्ति रोक्का राख्न सक्नेछ ।

(२) उपनियम (१) को प्रयोजनको निमित्त करदाताको सम्पत्ति ▶रोक्का गर्दा देहाय बमोजिम गर्नु पर्नेछ ।

(क) सूचना दिइसकेपछि चल वा अचल सम्पत्ति कर दाखिल नगरेसम्म बिक्री वितरण वा हक हस्तान्तरण गर्न नपाउने गरी रोक्का राख्न सम्बन्धित कार्यालयमा रोक्का गर्न लेखी पठाउने ।

(ख) करदाताको कुनै सम्पत्ति कुनै व्यक्ति विशेषको संरक्षणमा वा साथमा छ भन्ने कर अधिकृतले थाहा पाएमा त्यस्तो सम्पत्ति रोक्का गर्न सम्बन्धित व्यक्तिलाई कर अधिकृतले यस नियमको अधिनमा रही आदेश दिने ।

५३. लिलाम बिक्री सम्बन्धी व्यवस्था : (१) नियम ५२ बमोजिमको कारबाही गर्दा पनि कर असुल नभएमा कर अधिकृतले देहाय बमोजिमको प्रक्रिया पुर्‍याई करदाताको सम्पत्ति पूर्ण आंशिक रूपमा लिलाम बिक्री गरी कर असुल गर्न सक्नेछ :-

(क) लिलाम बिक्री गर्नु पर्ने सम्पत्ति यकीन गरी सो सम्पत्ति र लिलाम बिक्री गर्नु पर्ने कारण तथा लिलाम बिक्री हुने स्थान र मिति समेत उल्लेख भएको सूचना लिलाम हुने मितिभन्दा कम्तिमा पन्ध्र दिन अगावै सार्वजनिक रूपमा प्रकाशित गर्ने ।

(ख) लिलाम गर्दा लिलाम गर्ने वस्तु रहेको स्थानको ●गाउँपालिका वा महा / उप-महा / नगरपालिकाको एक जना प्रतिनिधि वा नजीकको सरकारी कार्यालयको एक जना प्रतिनिधि र सम्भव भएसम्म करदाता वा निजको प्रतिनिधि समेतलाई साक्षी राख्ने ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम लिलाम बिक्री गरी प्राप्त हुन आएको रकमबाट सर्वप्रथम लिलाम सम्बन्धी सम्पूर्ण खर्च असुल गरी बाँकी रहन

▶ अठारौँ संशोधनद्वारा संशोधित ।
● बीसौँ संशोधनद्वारा संशोधित ।

आएको रकमबाट करदाताले तिर्नु पर्ने कर, दस्तुर, जरिबाना र ब्याजको रकम असुल उपर गरी बढी भए जति रकम करदातालाई फिर्ता गर्नुपर्नेछ ।

(३) उपनियम (१) र (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि करदाताको सम्पत्ति लिलाम हुनु अगावै करदाताले लिलाम सम्बन्धी सम्पूर्ण खर्च, तिर्न बुझाउन पर्ने कर, दस्तुर, जरिबाना र ब्याज समेतको सम्पूर्ण रकम दाखिल गर्न ल्याएमा असुल उपर गरी लिलाम बिक्री बन्द गर्नुपर्नेछ ।

(४) नियम ५२ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि करदाताले तिर्नुपर्ने कर असुल गर्न बाँकी छँदै कुनै बैङ्क वा वित्तीय संस्थामा निजको नाममा रकम जम्मा भएको जानकारी कर अधिकृतलाई प्राप्त भई त्यस्तो रकम असुल भएमा सो बाँकी कारबाही बन्द गर्नु पर्नेछ ।

(५) आंशिक असुली हुने भएमा क्रमशः लिलाम सम्बन्धी खर्च, ब्याज, दस्तुर, जरिबाना र करको रकम असुल गरिनेछ ।

५४. तुरुन्त लिलाम गर्ने : नियम ५२ बमोजिम सम्पत्ति रोक्का सम्बन्धमा कुनै अदालतमा निवेदन वा पुनरावेदन परी रोक्का अवधि लामो हुन गई रोक्का रहेको सम्पत्ति सङ्ग, बिग्रने वा नष्ट हुने देखिएमा कर अधिकृतले त्यस्तो माल वा वस्तु तुरुन्त लिलाम बिक्री गरी आएको रकमको आम्दानी बाध्नु पर्नेछ र रोक्का रहेको रकम पछि अदालतको निर्णयबाट करदाताले फिर्ता पाउने ठहरिएमा लिलाम बिक्रीबाट प्राप्त भएका रकम मात्र निजलाई फिर्ता दिइनेछ । करदाताले माल वा वस्तु नै पाउँ भनी दाबी गर्न सक्ने छैन ।

५५. खान तलासीको कार्यविधि : (१) ऐनको दफा २३ को उपदफा (२) को खण्ड (ख) बमोजिम खानतलासी लिनु पर्दा देहाय बमोजिम गर्नु पर्नेछ :-

(क) जुन विषयको सम्बन्धमा खानतलासी गर्न लागेको हो सो विषयसँग सम्बन्धित कुनै कागजात वा वस्तु कुनै घर वा अरु कुनै ठाउँमा फेला पर्ने सम्भावना छ भनी विश्वास गर्नु पर्ने मनासिब माफिकको कारण भएमा र सो वस्तु सो घर वा ठाउँको तुरुन्त तलासी नलिएको खण्डमा प्राप्त नहुने आशंका भएमा वा जाँच गर्न तत्कालै आवश्यक भएमा कर अधिकृतले आफै वा अन्य कर्मचारी खटाई त्यस्तो घर वा स्थानको तलासी लिन वा लिन लगाउन सक्नेछ ।

(ख) खण्ड (क) बमोजिम तलासी लिने घर वा स्थलमा बसोबास गरी आएका वा सो घर वा स्थलको धनी वा संरक्षकलाई तलासी लिने व्यक्तिले तलासी लिन खोजेको कारण खोली सो कुराको सूचना दिनुपर्नेछ र सो बमोजिम सूचना पाएपछि त्यस्तो व्यक्तिले तलासी लिन आउने व्यक्तिलाई त्यस्तो घर वा स्थलमा प्रवेश गर्न दिनु पर्नेछ ।

- (ग) खण्ड (ख) बमोजिम तलासी लिने घर वा ठाउँमा बस्ने व्यक्ति वा धनी वा संरक्षकले तलासी लिन आएका व्यक्तिलाई यस्तो घर वा स्थलमा प्रवेश गर्न नदिएमा तलासी लिने व्यक्तिले सो घर वा स्थलमा रहे बसेका स्वास्थ्यी मानिसहरूलाई त्यहाँबाट हट्ने सूचना र मनासिब समय दिई आवश्यकता अनुसार कुनै भ्याल ढोका, छेस्कनी खोली, तोडी, भित्र पसी तलासी लिन सक्नेछ ।
- (घ) खण्ड (ग) बमोजिम तलासी लिँदा सम्बन्धित गाउँपालिका, महा / उप-महा / नगरपालिकाको कम्तिमा एकजना सदस्य वा स्थानीय दुई जना व्यक्ति वा घरधनी वा उसको एकजना प्रतिनिधि वा कुनै एक जना साक्षी राखी तलासी लिनु पर्नेछ ।
- (ङ) खण्ड (घ) बमोजिम साक्षी बस्ने मानिस फेला नपरेमा वा साक्षी बस्न इन्कार गरेमा सोही व्यहोराको कैफियत जनाइ तलासी लिने व्यक्तिले सहीछाप गरेपछि खण्ड (ग) को प्रकृया पूरा भएको मानिनेछ ।
- (च) यस नियम बमोजिम तलासी लिँदा कुनै मानिसको शरीरको तलासी लिनु परेमा सो समेत लिन सकिनेछ र तलासी लिनु पर्ने व्यक्ति स्वास्थ्यी मानिस भएमा निजको तलासी स्वास्थ्यी मानिसबाटै लिनु पर्नेछ ।
- (छ) यस नियम बमोजिम तलासी लिँदा प्राप्त भएका मालवस्तु वा कागजातको विवरण तयार गरी तीन दिनभित्र विभाग समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-११

विविध

५६. दर्ता भएको व्यक्तिसँग खरिद गर्नु पर्ने : नेपाल सरकार, संवैधानिक निकाय वा प्रदेश वा नेपाल सरकार वा प्रदेश अन्तर्गतको कुनै सरकारी निकाय वा संगठित संस्था वा स्थानीय तहले नेपालभित्र एक पटकमा बीस हजार रुपैयाँभन्दा बढीको कर लाग्ने वस्तु वा सेवाको खरिद गर्दा दर्ता भएको व्यक्तिसँग मात्र खरिद गर्नु पर्नेछ ।
५७. कुटनैतिक सुविधा सम्बन्धमा : ऐनको दफा २५ को उपदफा (१) को खण्ड (क) को प्रयोजनको लागि कुटनैतिक सुविधाप्राप्त व्यक्तिले परराष्ट्र मन्त्रालयले दिएको निस्सा समेत संलग्न राखी गरेको रकम फिर्ता पाउन विभाग समक्ष दरखास्त दिनु पर्नेछ ।

● बीसौं संशोधनद्वारा संशोधित ।

≈ उन्नाइसौं संशोधनद्वारा संशोधित ।

५८. निःशुल्क सहयोग र सूचना : नेपाल सरकारले देहायका सहयोग तथा सूचना निःशुल्क प्रदान गर्नेछ :-

- (क) कर प्रयोजनको निमित्त अपनाउनु पर्ने प्रक्रियाहरूको जानकारी,
- (ख) करदाता शिक्षा सम्बन्धी प्रकाशनहरू ।

५८क.

५९. मूल्य अभिवृद्धि कर सम्बन्धी बहस पैरवी : कर सम्बन्धी कुनै मुद्दाको बहस पैरवी गर्नु पर्ने भए सरकारी वकीलबाट हुनेछ ।

६०. परिचयपत्रको ढाँचा : कर अधिकृतले परिचयपत्रको ढाँचा अनुसूची-२१ बमोजिम हुनेछ ।

६१. निर्देशिका बनाउने : ऐन तथा सो नियमावली कार्यान्वयन गर्न नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय आवश्यक निर्देशकहरू बनाई जारी गर्न सक्नेछ ।

६२. अनुसूचीमा थपघट तथा हेरफेर : नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी अनुसूचीहरूमा आवश्यक थपघट तथा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

६३. खारेजी र बचाऊ : (१) देहायका नियमहरू खारेज गरिएका छन् ।

- (क) मनोरञ्जन कर नियमहरू, २०१८,
- (ख) बिक्रीकर नियमहरू, २०२४,
- (ग) ठेक्काकर नियमावली, २०२४ ।

(२) उपनियम (१) मा उल्लिखित नियमहरू बमोजिम भए गरेको काम कारबाहीहरू यसै नियमावली बमोजिम भए गरेको मानिने छन् ।

❗ एकाइसौ संशोधनद्वारा खारेज ।

द्रष्टव्य:- (१) केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६३ द्वारा रुपान्तर भएका शब्दहरू :-

“श्री ५ को सरकार” को सट्टामा “नेपाल सरकार” ।

(२) मूल्य अभिवृद्धि कर (उन्नाइसौ संशोधन) नियमावली, २०७४ द्वारा रुपान्तर भएका शब्दहरू :-

“मूल्य अभिवृद्धि कर कार्यालय” को सट्टामा “आन्तरिक राजस्व कार्यालय” ।

***अनुसूची-१**

(नियम ३ को उपनियम (१) र (२) सँग सम्बन्धित)

नेपाल सरकार

आन्तरिक राजस्व विभाग

व्यावसायिक स्थायी लेखा नम्बर (B-PAN) का लागि दरखास्त फाराम

खण्ड क: प्राकृतिक व्यक्तिको लागि

श्री आन्तरिक राजस्व कार्यालय/करदाता सेवा कार्यालय,

.....।

आयकर

मू.अ.कर

* चिन्ह लागेको महल तपाईंलाई लागु हुने भएमा मात्र भर्नुहोला ।

१. एकलौटी फर्म सम्बन्धी विवरण

(क) फर्मको सि.नं.

(ख) फर्मको नाम

नेपाली

अंग्रेजी (Capital Letters)

(ग) दर्ता सम्बन्धी विवरणहरू

दर्ता नं.

दर्ता मिति

वर्ष

महिना

गते

निकाय र स्थान

* नेपाल राजपत्रमा मिति २०७३।४।२४ मा प्रकाशित सूचनाद्वारा हेरफेर गरिएको ।

(छ) गोदामको ठेगाना

पत्राचार गर्ने ठेगाना

जिल्ला		
म.न.पा/उ.म.न.पा/न.पा./गा.वि.स.		
वडा नं.		
टोल/मार्ग		
घर नं. / ब्लक नं.		
टेलिफोन नं.		
मोवाइल नं.		
पो.व.नं.		
इमेल / वेभसाइट		
फ्याक्स नं		

गोदाम भाडामा लिइएको भएमा *

	पहिलो	बीचको	थर
१. घरधनीको नाम, थर			
२. स्था.ले.नं			
३. टेलिफोन नं.			
४. मोवाइल नं			
५. इमेल			

विवरण थप गर्नुपरेमा थप पन्नाहरु प्रयोग गर्नुहोस् ।

घर नं. / ब्लक नं.		
टेलिफोन नं.		
मोवाइल नं.		
पो.व.नं.		
इमेल / वेभसाइट		
फ्याक्स नं		

भाडामा बसेको भएमा *

	पहिलो	बीचको	थर
१. घरधनीको नाम, थर			
२ स्था.ले.नं		४. मोवाइल नं	
३. टेलिफोन नं.		५. इमेल	

विवरण थप गर्नुपरेमा थप पानाहरु प्रयोग गर्नुहोस् ।

२. व्यावसायिक विवरण				
				कार्यालय प्रयोजनको लागि (SITC)

३. कारोबारको विवरण तथा अनुमान

	गत आ.व को कारोबार	यस आ.व.को अनुमान
कुल कारोबार रकम		
मू.अ.कर लाग्ने कारोबार रकम		
मू.अ.कर छुट कारोबार रकम		

४. प्रोप्राइटरको परिचय

(क) व्यक्तिको नाम, थर

	पहिलो	बीचको	थर
नेपाली			
अंग्रेजी (Capital Letters)			

(ख) जन्म मिति

वर्ष	महिना	गते

(ग) लिंग

पुरुष	महिला	अन्य

(घ) राष्ट्रियता

(ङ) करदाताको परिचय गराउने कागजातहरु

१. कागजातको किसिम	२. परिचय पत्र न.	३. जारी गर्ने कार्यालय र स्थान	४. जारी गरेको मिति

(च) ठेगाना

	स्थायी ठेगाना	हालको ठेगाना
जिल्ला		
म.न.पा/उ.म.न.पा/न.पा./गा.वि.स.		
वडा नं.		
टोल/मार्ग		
घर नं. / ब्लक नं.		
टेलिफोन नं.		
मोवाइल नं.		
पो.व.नं.		
इमेल / वेभसाइट		
फ्याक्स नं		

(छ) प्रोप्राइटरको परिवारका सदस्यहरुको विवरण

क्र.सं	नाता	नाम, थर	स्था.ले.नं	पेशा व्यवसाय	परिचय पत्र नं	जारी गर्ने कार्यालय र स्थान
१	पति/पत्नि					
२	बाबु					
३	आमा					
४	हजुरबुवा					

५. सम्पर्क व्यक्ति (प्रोप्राइटर भन्दा फरक भएमा मात्र)

(क) व्यक्तिको नाम, थर

	पहिलो	बीचको	थर
नेपाली			
अंग्रेजी (Capital Letters)			

(ख) पद	(ग) पेशा	(घ) स्था.ले.नं.								

(ङ) परिचय गराउने कागजातहरू

१. कागजातको किसिम	२. परिचयपत्र नं.	३. जारी गर्ने कार्यालय र स्थान	४. जारी गरेको मिति

(च) ठेगाना

	स्थायी ठेगाना	हालको ठेगाना
जिल्ला		
म.न.पा./उ.म.न.पा./न.पा./गा.वि.स.		
वडा नं.		
टोल/मार्ग		
घर नं. / ब्लक नं.		
टेलिफोन नं.		
मोबाइल नं.		
पो.व.नं.		
इमेल / वेबसाइट		
फ्याक्स नं		

६. मूल्य अभिवृद्धि कर दर्ता

(क) दर्ता लागू हुने मिति

वर्ष	क्र	गते

(ख) मू.अ.कर सम्पर्क व्यक्ति (यदि माथि नं. ५ मा उल्लेख गरिएको व्यक्ति बाहेक भए मात्र उल्लेख गर्नुहोस्)

(ग) व्यक्तिको नाम

पहिलो

बीचको

थर

नेपाली			
अंग्रेजी (Capital Letters)			

(घ) पद

(ङ) पेशा

(च) स्था.ले.नं.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(छ) परिचय गराउने कागजातहरु

१ कागजातको किसिम	२ परिचयपत्र नं.	३ जारी गर्ने कार्यालय र स्थान	४ जारी गरेको मिति

ज) ठेगाना

	स्थायी ठेगाना	हालको ठेगाना
जिल्ला		
म.न.पा/उ.म.न.पा/न.पा./गा.वि.स.		
वडा नं.		
टोल/मार्ग		
घर नं. / ब्लक नं.		
टेलिफोन नं.		
मोवाइल नं.		
पो.व.नं.		
इमेल / वेबसाइट		
फ्याक्स नं		

माथि उल्लेख भएका कुनै विवरणहरूमा परिवर्तन भएमा परिवर्तन भएको मितिले १५ दिन भित्र सम्बन्धित आ.रा.का. तथा करदाता सेवा कार्यालयमा जानकारी गराई अद्यावधिक गर्नेछु ।

यस दरखास्त फाराममा उल्लेख भएको विवरणहरू र पेश गरेका कागजातहरू सही र सत्य छन् कुनै फरक परेमा प्रचलित कानून बमोजिम सहुंला बुझाउँला ।

निवेदकको नामथर

पहिलो	बीचको	थर

दरखास्त मिति

वर्ष	महिना	गते

आवेदकको दस्तखत

औठाको छाप

दायाँ

बायाँ

कार्यालय प्रयोजनको लागि (दरखास्तवालाले भर्न नपर्ने)

विवरण छानबिन र स्वीकृति :										
१	प्रदान गरिएको स्था.लेखा.नं.									
२	स्थायी लेखा नम्बर दर्ता लागू हुने मिति	वर्ष	महिना	गते						
३	मू.अ.कर दर्ता लागू हुने मिति	वर्ष	महिना	गते				अनिवार्य दर्ता	स्वेच्छिक दर्ता	
४	मू.अ.कर विवरण पेश गर्नु पर्ने अवधि	मासिक	द्वैमासिक	चौमासिक						
५	स्वीकृत गर्ने कर अधिकृतको (USER ID)	पहिलो	बीचको	धर						
६	स्वीकृत गर्ने कर अधिकृतको नाम, थर									
७	दस्तखत									
८	मिति	वर्ष	महिना	गते						
९	कार्यालयको नाम									

खण्ड ख: निकायको लागि

श्री आन्तरिक राजस्व कार्यालय/करदाता सेवा कार्यालय,

.....।

आयकर

मू.अ.कर

* चिन्ह लागेको महल तपाईंलाई लागु हुने भएमा मात्र भर्नुहोला ।

१. आवेदक (निकाय) को परिचय

(क) आवेदक (निकाय) को नाम

नेपाली	
अंग्रेजी (Capital Letters)	

(ख) व्यवसाय दर्ता विवरण

दर्ता नं	दर्ता मिति	वर्ष	महिना	गते	कार्यालय र स्थान
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

(ग) कारोबार शुरु भएको वा शुरु हुने मिति

वर्ष	महिना	गते
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

२. कारोवारस्थलको ठेगाना

पत्राचार गर्ने ठेगाना

जिल्ला		
म.न.पा/उ.म.न.पा/न.पा./गा.वि.स.		
वडा नं.		
टोल/मार्ग		
घर नं. / ब्लक नं.		
टेलिफोन नं.		
मोवाइल नं.		
पो.व.नं.		
इमेल / वेबसाइट		
फ्याक्स नं		

भाडामा बसेको भएमा *

	पहिलो	बीचको	थर
१. घरघनीको नाम, थर			
२. स्था.ले.नं			
३. टेलिफोन नं.		४. मोवाइल नं	
		५. इमेल	

गोदामको ठेगाना

जिल्ला	
म.न.पा/उ.म.न.पा/न.पा./गा.वि.स.	
वडा नं.	
टोल/मार्ग	
घर नं. / ब्लक नं.	
टेलिफोन नं.	
मोवाइल नं.	
पो.व.नं.	
इमेल / वेभसाइट	
फ्याक्स नं	

गोदाम भाडामा लिइएको भएमा *

	पहिलो	बीचको	थर
१. घरघनीको नाम, थर			
२. स्था.ले.नं.			
३. टेलिफोन नं.		४. मोवाइल नं.	
		५. इमेल	

शाखा/प्रशाखाको ठेगाना *

जिल्ला	
म.न.पा/उ.म.न.पा/न.पा./गा.वि.स.	
वडा नं.	
टोल/मार्ग	
घर नं. / ब्लक नं.	
टेलिफोन नं.	
मोवाइल नं.	
पो.व.नं.	
इमेल / वेभसाइट	
फ्याक्स नं	

भाडामा बसेको भएमा *

	पहिलो	बीचको	थर
१. घरघनीको नाम, थर			
२. स्था.ले.नं		४. मोवाइल नं	
३. टेलिफोन नं.		५. इमेल	

३. प्रधान/सम्पर्क कार्यालयको ठेगाना (कारोवारस्थल भन्दा फरक भएमा)

पत्राचार गर्ने ठेगाना

जिल्ला		
म.न.पा/उ.म.न.पा/न.पा./गा.वि.स.		
वडा नं.		
टोल/मार्ग		
घर नं. / ब्लक नं.		
टेलिफोन नं.		
मोवाइल नं.		
पो.व.नं.		
इमेल / वेभसाइट		
फ्याक्स नं		

भाडामा बसेको भएमा *

	पहिलो	बीचको	थर
१. घरघनीको नाम, थर	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
२ स्था.ले.नं	<input type="text"/>	४. मोवाइल नं	<input type="text"/>
३. टेलिफोन नं.	<input type="text"/>	५. इमेल	<input type="text"/>

४. व्यावसायिक विवरण

	कार्यालय प्रयोजनको लागि (SITC)			
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

५. व्यावसायिक संस्थाको प्रकार

प्रा.लि	<input type="text"/>	साभेदारी फर्म	<input type="text"/>	पब्लिक कं.	<input type="text"/>	सहकारी	<input type="text"/>
परोपकारी संस्था	<input type="text"/>	शैक्षिक संस्था	<input type="text"/>	अस्पताल	<input type="text"/>	अन्य	<input type="text"/>

६. संचालक समिति, व्यवस्थापन समिति, कार्यसमितिका सदस्यहरू तथा साभेदारहरूको विवरण

सि.नं	संचालकको नाम, थर	स्था.ले.नं

साभेदारहरूको विवरण

सि.नं	साभेदारहरूको नाम, थर	स्था.ले.नं

७. कारोबारको विवरण तथा अनुमान

	गत आ.व.को कारोबार	यस आ.व को अनुमानित कारोबार
कुल कर लाग्ने कारोबार (निकासी समेत)		

कुल आय कर लाग्ने कारोबार (निकासी समेत)		
कुल मू.अ.कर नलाग्ने कारोबार (निकासी समेत)		

८. प्रबन्ध निर्देशक तथा प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

(क) नाम, थर

	पहिलो	बीचको	थर
नेपाली			
अंग्रेजी (Capital Letters)			

(ख) पद

(ग) नियुक्ति मिति

वर्ष	महिना	गते

(घ) मोवाइल

(ड) राष्ट्रियता

(च) इमेल

(छ) परिचय गराउने कागजातहरु

१ कागजातको प्रकार	२ परिचय पत्र नं.	३ जारी गर्ने कार्यालय र स्थान	४ जारी गरेको मिति

(ज) ठेगाना

	स्थायी	हालको ठेगाना
जिल्ला		
म.न.पा/उ.म.न.पा/न.पा./गा.वि.स.		
वडा नं.		
टोल/मार्ग		
घर नं. / ब्लक नं.		
टेलिफोन नं.		
मोवाइल नं.		
पो.व.नं.		
इमेल / वेबसाइट		
फ्याक्स नं		

९. मूल्य अभिवृद्धि कर दर्ता

(क) मू.अ.कर सम्पर्क व्यक्ति (यदि माथि नं. ८ मा उल्लेख गरिएको व्यक्ति बाहेक भए मात्र उल्लेख गर्नुहोस् ।)

(ख) नाम, थर

नेपाली			
अंग्रेजी (Capital Letter)			

	वर्ष	महिना	गते		
(ग) नियुक्ति मिति				(घ) पद	
(ङ) फोन नं./ मोबाइल नं.				(च) इमेल	
(छ) राष्ट्रियता					

(ज) परिचय गराउने कागजातहरु			
१ कागजातको प्रकार	२ परिचयपत्र नं.	३ जारी गर्ने कार्यालय र स्थान	४ जारी गरेको मिति

(झ) ठेगाना	स्थायी	हालको ठेगाना
जिल्ला		
म.न.पा/उ.म.न.पा/न.पा./गा.वि.स.		
वडा नं.		
टोल/मार्ग		
घर नं. / ब्लक नं.		

टेलिफोन नं.		
मोवाइल नं.		
पो.व.नं.		
इमेल / वेबसाइट		
फ्याक्स नं		

माथि उल्लेख भएका विवरणहरूमा कुनै परिवर्तन भएमा परिवर्तन भएको मितिले १५ दिन भित्र सम्बन्धित कार्यालयमा जानकारी गराई अद्यावधिक यस दरखास्त फाराममा उल्लेख भएका विवरणहरू र पुरा गरका कागजातहरूसहित र सत्य छन् कुन फरक परमा प्रचलित कानून बमोजिम सहुला तयार पार्नेछौं ।

	पहिलो	बीचको	थर		वर्ष	महिना	गते
निवेदकको नाम, थर				दरखास्त मिति			
पद				कम्पनीको छाप			
आवेदकको दस्तखत				<div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%;"></div>			

कार्यालय प्रयोजनको लागि (दरखास्तवालाले भर्न नपर्ने)

विवरण छानबिन र स्वीकृति :

१	प्रदान गरिएको स्था.ले.नं.										संयुक्त उपक्रम दर्ता नं.
२	स्थायी लेखा नम्बर दर्ता लागू हुने मिति		वर्ष	महिना	गते						
३	मू.अ.कर दर्ता लागू हुने		वर्ष	महिना	गते				अनिवार्य दर्ता	स्वेच्छिक दर्ता	
४	मू.अ.कर विवरण पेश गर्नु पर्ने अवधि		मासिक	द्वैमासिक	चौमासिक						
५	स्वीकृत गर्ने कर अधिकृतको (USER ID)										
			पहिलो	बीचको	थर						
६	स्वीकृत गर्ने कर अधिकृतको नाम, थर										
७	दस्तखत										
८	मिति		वर्ष	महिना	गते						
९	कार्यालयको नाम										

श्री आन्तरिक राजस्व कार्यालय/करदाता सेवा कार्यालय,

.....।

आयकर

मू.अ.कर

* चिन्ह लागेको महल तपाईंलाई लागु हुने भएमा मात्र भर्नुहोला ।

१. आवेदक (निकाय) को परिचय

(क) आवेदक (निकाय) को नाम

नेपाली	
अंग्रेजी (Capital Letters)	

(ख) व्यवसाय दर्ता विवरण

दर्ता नं	दर्ता मिति	वर्ष	महिना	गते	कार्यालय र स्थान
<input type="text"/>		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

(ग) कारोवार शुरु भएको वा शुरु हुने मिति

वर्ष	महिना	गते

(घ) कारोवार अन्त्य हुने वा सम्पन्न हुने मिति

वर्ष	महिना	गते

२. कारोवारस्थलको ठेगाना

पत्राचार गर्ने ठेगाना

जिल्ला		
म.न.पा/उ.म.न.पा/न.पा./गा.वि.स.		
वडा नं.		
टोल/मार्ग		
घर नं. / ब्लक नं.		
टेलिफोन नं.		
मोवाइल नं.		
पो.व.नं.		
इमेल / वेभसाइट		
फ्याक्स नं		

भाडामा बसेको भएमा *

	पहिलो	बीचको	थर
१. घरघनीको नाम, थर			
२. स्था.ले.नं			
३. टेलिफोन नं.			
	४. मोबाइल नं		
	५. इमेल		

३. व्यावसायिक संस्थाको प्रकार

संयुक्त उपक्रम (JV)

अस्थाई

संयुक्त उपक्रम भएमा

संयुक्त उपक्रमको आवद्धता फर्मको विवरण (मुख्य साभेदार सि.नं. १ मा उल्लेख गर्ने)

सि.नं	साभेदारहरुको विवरण	स्था.ले.नं	हिस्सा प्रतिशत (JV ratio)	फोन नं

व्यवसाय संचालक/सम्पर्क व्यक्तिको

(क) नाम, थर

	पहिलो	बीचको	थर
नेपाली			
अंग्रेजी (Capital Letter)			

(ख) पद

(ग) नियुक्ति मिति

वर्ष

महिना

गते

--	--	--

(घ) फोन नं. र मोबाइल नं.

(ङ) राष्ट्रियता

(च) इमेल

(छ) परिचय गराउने कागजातहरु

१ कागजातको प्रकार	२ परिचयपत्र नं.	३ जारी गर्ने कार्यालय र स्थान	४ जारी गरेको मिति

(ज) ठेगाना

स्थायी

हालको ठेगाना

जिल्ला	स्थायी	हालको ठेगाना
म.न.पा./उ.म.न.पा./न.पा./गा.वि.स.		

वडा नं.		
टोल/मार्ग		
घर नं. / ब्लक नं.		
टेलिफोन नं.		
मोबाइल नं.		
पो.व.नं.		
इमेल / वेभसाइट		
फ्याक्स नं		

माथि उल्लेख भएका विवरणहरुमा कुनै परिवर्तन भएमा परिवर्तन भएको मितिले १५ दिन भित्र सम्बन्धित कार्यालयमा जानकारी गराई अद्यावधिक गर्नेछु ।

यस दरखास्त फाराममा उल्लेख भएको विवरणहरु र पेश गरेका कागजातहरु सही र सत्य छन् कुनै फरक परेमा प्रचलित कानून बमोजिम सहूला बुझाउँला ।

	पहिलो	बीचको	थर		वर्ष	महिना	गते
निवेदकको नाम, थर				दरखास्त मिति			

कम्पनीको छाप

पद

आवेदकको दस्तखत

कार्यालय प्रयोजनको लागि (दरखास्तवालाले भर्न नपर्ने)

विवरण छानबिन र स्वीकृति :

१	प्रदान गरिएको स्था.ले.न.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	संयुक्त उपक्रम दर्ता नं.
			वर्ष	महिना	गते				
३	मू.अ.कर दर्ता लागू हुने		वर्ष	महिना	गते				अनिवार्य दर्ता स्वेच्छिक दर्ता
४	मू.अ.कर विवरण पेश गर्नुपर्ने अवधि			मासिक	द्वैमासिक	चौमासिक			
५	स्वीकृत गर्ने कर अधिकृतको (USER ID)								
				पहिलो	बीचको	थर			
६	स्वीकृत गर्ने कर अधिकृतको नाम, थर								
७	दस्तखत								
८	मिति		वर्ष	महिना	गते				
९	कार्यालयको नाम								

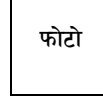
अनुसूची-२[■]

.....

■ पाँचौं संशोधनद्वारा भिकिएको ।

(१७१)

अनुसूची-३
(नियम ५ सँग सम्बन्धित)
नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
आन्तरिक राजस्व विभाग

स्थायी लेखा नम्बर (पान) दर्ता प्रमाण पत्र

पान	<input type="text"/>	मिति	<input type="text"/>
आन्तरिक राजस्व कार्यालय	<input type="text"/>	मू.अ.क. दर्ता मिति	<input type="text"/>
		दिन महिना साल	

करदाताको नाम
कारोबारको नाम
करदाताको प्रकार
ठेगाना
व्यवसाय कारोबारहरू

करदाताको दस्तखत

कर अधिकृतको दस्तखत

अतिरिक्त कारोबारहरू

	कारोबारको नाम	ठेगाना	सुरु मिति	कर अधिकृतको दस्तखत
१				
२				
३				

पाँचौं संशोधनद्वारा संशोधित ।

अनुसूची-४

(नियम ११ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

नेपाल सरकार

अर्थ मन्त्रालय

मूल्य अभिवृद्धि कर विभाग

यस दरखास्त फारामको दुबै खण्ड भर्नु पर्नेछ

खण्ड १ नयाँ करदाताले भर्नु पर्ने

मैले/हामीले निम्नलिखित मितिमा चालु व्यवसायको रूपमा एउटा कारोबार मेरो/आफ्नो नियन्त्रणमा लिएमा छु/छौं।

मिति

कसबाट

(साविक मालिकको नाम)

मूल्य अभिवृद्धि कर विवरण फाराम १ मैले/हामीले यसैसाथ संलग्न गरेको छु/गरेका छौं। पहिले नै जम्मा गरिसकेको छु/छौं।

--	--	--	--	--	--	--	--

दरखास्त मन्जुर भएमा म/हामी निम्न लिखित कुरा गर्दछु/गर्दछौं :

- मूल्य अभिवृद्धि कर विवरणमा उल्लेखित सम्पूर्ण अवधि वापत तिर्नु पर्ने सबै मूल्य अभिवृद्धि कर सहित मेरो/हाम्रो पहिलो मूल्य अभिवृद्धि कर विवरण मूल्य अभिवृद्धि कर कार्यालयमा पेश गर्नेछु/गर्नेछौं।
- साविकको मालिकले पेश गर्नु पर्ने तर नगरेका कुनै विवरण भए पेश गर्नेछु/गर्नेछौं।
- व्यवसाय नामसारी हुनु अघि साविकको मालिकले गरेको आपूर्ति वापत तिर्नु पर्ने कुनै कर बाँकी भए सो लगायत उसले आफ्नो मौज्जात तथा सम्पत्ति वापत तिर्नु पर्ने मूल्य अभिवृद्धि कर तिर्न मन्जुर गर्दछु/गर्दछौं।
- नामसारी मितिपछि कुनै अवधि वापत साविकको मालिकको नाममा पेश गरिएको कुनै विवरण म/हामीले* पेश गरेको मान्ने छु/छौं।
- मूल्य अभिवृद्धि कर कार्यालयले दर्ता नम्बर दिनुअघि साविकको मालिकलाई भुक्तानी गरेको कुनै रकमले उक्त रकम माथि मेरो/हाम्रो कुनै अधिकार भए सो पुरा गरेको मान्ने छु/छौं।

दस्तखत _____

(मालिक/साभेदार/सञ्चालक/कम्पनी सचिव, प्रशासक)
मिति _____

खण्ड २ साविकको करदाताले भर्नु पर्ने

मैले/हामीले निम्नलिखित मितिमा चालु व्यवसायको रूपमा एउटा कारोबार हस्तान्तरण गरीदिएको छु/छौं।

मिति

कसलाई

(नयाँ मालिकको नाम)

उक्त मितिपछि मलाई/हामीलाई दर्ता हुने दायित्व रहने छैन। म/हामी दर्ता हुन योग्य रहने छैन/छैनौं। म/हामी स्वेच्छाले दर्ताको लागि गरेको आफ्नो अनुरोध फिर्ता लिन्छु/लिन्छौं।

यो दरखास्त मन्जुर गरिएमा म/हामी निम्न कुराको घोषणा गर्दछु/गर्दछौं :

- दर्ता नम्बर नामसारी नगरिएको अवस्थामा मैले/हामीले दावी गर्न पाउने मैले/हामीले तिरिका कुनै कर रकम दावी गर्ने अधिकार नयाँ मालिकलाई हुनेछ।
- मूल्य अभिवृद्धि कर कार्यालयले नयाँ मालिकलाई गरेको कुनै भुक्तानीले उक्त रकम माथि मेरो/हाम्रो कुनै अधिकार भए सो पूरा हुनेछ।
- मैले/हामीले मूल्य अभिवृद्धि कर सहित निम्न बमोजिम मूल्यांकन गरिएका मौज्जात तथा सम्पत्ति आफूसँगै राखेको छु/छौं।

रु.

नामसारीको मितिपछि मलाई/हामीलाई निम्न ठेगानामा सम्पर्क गर्न सकिनेछ :

दस्तखत _____

(मालिक/साभेदार/सञ्चालक/कम्पनी सचिव, प्रशासक)
मिति _____

अनुसूची ५
(नियम १७ सँग सम्बन्धित)
कर बिजकको दाँचा

बिजक नम्बर : कारोबार मिति: / /
बिक्रेताको करदाता दर्ता नम्बर बिजक जारी भएको मिति: / /

बिक्रेताको नाम :
ठेगाना :
क्रेताको नाम :
ठेगाना :
क्रेताको करदाता दर्ता नम्बर :
भुक्तानीको तरिका : नगद/चेक/उधारो/अन्य

सि.न.	विवरण	परिमाण	प्रति इकाई मूल्य रु.	जम्मा मूल्य रु
		 प्रतिशतले छुट	
			कर लाग्ने मूल्य	
		 प्रतिशतले कर	
			जम्मा	

अनुसूची-५क.
(नियम १७ सँग सम्बन्धित)
कर बिजकको ढाँचा

बिमक (कम्पनी) को नाम र ठेगाना : बिजक नं.
बिमकको स्थायी लेखा नं. कर बिजक
बिमितको नाम :
ठेगाना :
बिमितको स्थायी लेखा नं. जारी मिति :
अभिकर्ता :

विवरण		रकम रु.
बीमालेख नं.	कभरनोट नं.	
सम्पुष्टि नं.	बीमा शुल्क	
बीमाङ्क रकम रु.	आतङ्ककारी कार्य, हुलदङ्गा तथा तोडफोड	
अवधि देखि सम्म	नामसारी दस्तुर टिकट दस्तुर	
	कर लाग्ने जम्मा मूल्य	
	% मू.अ. कर	
	कूल जम्मा	

निमित्त : कम्पनीको नाम
अधिकार प्राप्त दस्तखत

आठौँ संशोधनद्वारा संशोधित ।

अनुसूची - ५ख
(नियम १७ को उपनियम (१क) सँग सम्बन्धित)

कर बिजकको ढाँचा

बिजक नम्बर

बिक्रेताको नाम :

कारोबार मिति : / /

ठेगाना :

बिजक जारी गरेको मिति : / /

फोन नं. :

ईमेल :

फ्याक्स नं. :

वेब साइट :

बिक्रेताको करदाता दर्ता नम्बर (PAN) :

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

क्रेताको नाम :

ठेगाना :

क्रेताको करदाता दर्ता नम्बर (कर दर्ता नम्बर भएमा):

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

भुक्तानीको तरिका : नगद/चेक/उधारो

सि.नं.	विवरण	परिमाण	प्रति इकाई अन्तिम उपभोक्ता मूल्य रु.	जम्मा रकम रु.
		जम्मा रकम		
		मू.अ.कर ... प्रतिशत		
		छूट		
		खुद रकम		

.....
बिक्रेताको सही

नवौं संशोधनद्वारा थप ।

अनुसूची - ६
(नियम १८ सँग सम्बन्धित)
संक्षिप्त कर बिजकको ढाँचा

बिजक नम्बर :

मिति :

बिक्रेताको नाम :

ठेगाना :

करदाता दर्ता नंवर

--	--	--	--	--	--	--	--

करको दर (प्रतिशत) :

सि.नं.	विवरण	परिमाण	मूल्य प्रति ईकाई	जम्मा मूल्य
			छुट	
			जम्मा मूल्य	

नोट : पाँच सय रुपैयाँ भन्दा बढी कर लाग्ने मूल्यको बस्तु वा सेवाको बिक्रीमा यो बिजक जारी गरिने छैन ।

.....
बिक्रेताको सही
नाम र ठेगाना

अनुसूची - ७

(नियम २३ को उपनियम (१) को खण्ड (क) सँग सम्बन्धित)

मूल्य अभिवृद्धि कर लेखा

खरीद/आयात					बिक्री/निर्यात				
मिति	विवरण	खरीद वा पैठारी मूल्य	करको दर	कर रकम	मिति	विवरण	बिक्री वा निकासी मूल्य	करको दर	कर रकम

यो लेखा प्रत्येक महीना तयार गरी आफैसँग राख्नु पर्नेछ ।

*अनुसूची-१०
(नियम २६ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)
नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
आन्तरिक राजस्व विभाग
मूल्य अभिवृद्धि कर विवरण फाराम

कर अवधि

जुन अवधिको हो त्यसमा (√) चिन्ह लगाउनुहोस ।

वर्ष

मासिक	साउन, भदौ	भदौ	असोज	कात्तिक	मंसिर	पुष	माघ	फागुन	चैत	बैशाख	जेठ	असार
द्वैमासिक	साउन, भदौ		असोज, कात्तिक		मंसिर, पुष		माघ, फागुन		चैत, वैशाख		जेठ, असार	
चौमासिक	साउनदेखि कात्तिकसम्म			मंसिरदेखि फागुनसम्म			चैतदेखि असारसम्म					

करदाता दर्ता नम्बर

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

नाम

ठेगाना

टेलिफोन नं.

मोबाइल नं.

* नेपाल राजपत्रमा मिति २०७३।७।२४ मा प्रकाशित सूचनाद्वारा हेरफेर गरिएको ।

यदि यस अवधिमा कारोबार नगरेको भए तलका महलमा शुन्य राखेर विवरण भर्नुहोस । रू. १ भन्दा घटी भएमा पैसालाई रू. १ मा मिलान गरी विवरण भर्नुहोला ।

		कारोबार मूल्य	खरिदमा तिरेको कर क्रेडिट
१. विक्री			
१.१	कर लाग्ने विक्री		
१.२	निकासी		
१.३	छुट विक्री		
२. खरिद/पैठारी			
२.१	कर लाग्ने खरिद		
२.२	कर लाग्ने पैठारी		
२.३	छुट खरिद		
२.४	छुट पैठारी		
३. अन्य			
३.१	अन्य थपघट		
४. जम्मा			

५. डेबिट-क्रेडिट (+ वा -)

६. गत महिनाको मिलान गर्न बाँकी क्रेडिट

७. कुल तिनुं पने कर रू. (५-६) (+ वा -)

(१८२)

८. कर फिर्ता माग गरिएको रकम

९. कर फिर्ता मागको आधार (कुनै एकमा चिन्ह (√) लगाउनुहोस्)

छ महिनासम्म मिलान गर्दा पनि मिलान नभएको

नियमित निर्यातकर्ता

अन्य

१०. जम्मा भुक्तानी रू.

भौचर नं.

११. कर अवधिमा प्रयोग गरिएका कागजातहरूको विवरण

कुल खरिद विजक संख्या

क्रेडिट नोट संख्या

डेबिट नोट संख्या

क्रेडिट एडभाइस संख्या

डेबिट एडभाइस संख्या

बिक्री विजक

जम्मा संख्या

यस कर विवरणमा उल्लेख गरिएको जानकारी सत्य र पूरा भएको व्यहोरा प्रमाणित गर्दछु ।

करदाताको (USER ID)	
नाम,थर	
हस्ताक्षर	
पद	

	वर्ष	महिना	गते
मिति			
टेलिफोन नं.			
मोवाइल नं.			

कार्यालय प्रयोजनको लागि मात्र

विवरण प्रविष्टि गर्ने कर्मचारीको (USER ID)	
नाम,थर	
हस्ताक्षर	
पद	

रूजु गर्ने अधिकृतको (USER ID)	
नाम,थर	
हस्ताक्षर	
पद	

अनुसूची-११

(नियम १२ सँग सम्बन्धित)

नेपाल सरकार

अर्थ मन्त्रालय

मूल्य अभिवृद्धि कर विभाग

मूल्य अभिवृद्धि कर विवरण फाराम

(करयोग्य कारोबार/कारोबार बन्द गर्ने अवस्थामा भर्ने)

वर्ष महिना	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
चौमासिक	प्र.	दो.	ते.	जुन महिनाको हो त्यसमा ✓ चिन्ह लगाउनु होस ।								

करदाता दर्ता नं. | | | | | | | | | |

नाम _____

ठेगाना _____

यदि यस अवधिमा कारोबार नगरेको भए तलका महलमा शून्य राखेर विवरणमा हस्ताक्षर गर्नुहोस् । रु १ भन्दा घटी भएमा पैसालाई रु १ मा मिलाउन गरी विवरण भर्नुहोस् ।

	कारोबार मूल्य	खरीदमा तिरेको कर (क्रेडिट)	बिक्रीमा संकलन गरेको कर (डेबिट)
१. बिक्री			
१.१ कर लाग्ने बिक्री			
१.२ निकासी			
१.३ छुट बिक्री			
२. खरीद/पैठारी			
२.१ कर लाग्ने खरीद			

अ मिति २०५७/४१ मा नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी हेरफेर गरिएको ।

(१८५)

२.२ कर लाग्ने पैठारी			
२.३ छूट खरीद			
२.२ छूट पैठारी			
३. अन्य			
३.२ अन्य थपघट			
३.२ कर कट्टी दावी गरिसकेको स्टक			
४. जम्मा			

५. डेबिट / क्रेडिट (+ वा -)
६. गत महिनाको मिलान गर्न बाँकी
७. कूल तिर्नु पर्ने कर रु (५-६) (+ वा -)
८. कर फिर्ता माग गरिएको रकम

म (पूरा नाम) यस कर विवरणमा उल्लेख गरिएको जानकारी सत्य र पूरा भएको व्यहोरा प्रमाणित गर्दछु ।

हस्ताक्षर

मिति.....

पद

कार्यालय प्रयोजनको लागि मात्र

कम्प्युटर दर्ता :

मिति :/...../.....

अधिकृत

अनुसूची-१२

(नियम २९ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

नेपाल सरकार

अर्थ मन्त्रालय

मूल्य अभिवृद्धि कर विभाग

प्रारम्भिक कर निर्धारण आदेश

खण्ड (क)

श्री मिति :

१) करदाताको नाम

२) करदाताको ठेगाना

३) करदाताको दर्ता नम्बर |

--	--	--	--	--	--	--	--

४) कर निर्धारण भएको अवधि

५) कर निर्धारण गर्ने ऐनको दफा तथा नियमावलीको नियम
सँग सम्बन्धित ।

निम्न अनुसारको कर रकम रु (अक्षरेपी)
मात्र तिर्नु नपर्ने अथवा परिवर्तन गर्नु पर्ने कुनै ठोस प्रमाण भए यो पत्र प्राप्त गर्नु भएको पन्ध्र
दिन भित्रकर अधिकृत समक्ष पेश गर्नु होला । अन्यथा यो आदेश प्राप्त गर्नु भएको पन्ध्र
दिनभित्र नेपाल सरकारको सर्वसञ्चित कोषमा दाखिला हुने गरी स्थित
..... बैंक/नगद दाखिला गर्नु होला ।

कर निर्धारण गर्नु पर्ने कारणहरु

१. म्यादभित्र कर विवरण दाखिला नगरेकोले

२. अधुरो वा त्रुटिपूर्ण कर विवरण पेश गरेकोले

३. भुट्टा कर विवरण पेश गरेकोले

४. अन्य

६) मिति सम्मको व्याज र जरिवाना गणना गरिएको छ ।

कर अधिकृत

अः मिति २०५७४१ मा नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी हेरफेर गरिएको ।

कर अवधि

क्र.सं	मा.चौ.	कर अवधि	वर्ष	कर निर्धारण भएको रकम	जरिवाना	थप दस्तूर	व्याज	जम्मा
१								
२								
३								
४								
५								
जम्मा								

द्रष्टव्य : कृपया ऋणात्मक अंक भएमा कोष्ठभित्र रकम उल्लेख गर्नु होला ।

कार्यालय प्रयोजनको लागि मात्र

कम्प्यूटर दर्ता :

मिति :/...../.....

अधिकृत

खण्ड (ख)

अन्तिम कर निर्धारण आदेश

श्री जारी मिति :

१) करदाताको नाम _____

२) करदाताको ठेगाना _____

३) करदाताको दर्ता नम्बर |

--	--	--	--	--	--	--	--

४) कर निर्धारण भएको अवधि

५) कर निर्धारण गर्ने ऐनको दफा तथा नियमावलीको नियम
सँग सम्बन्धित ।

तपाईंले पेश गर्नु भएको जवाफ तथा प्रमाण कागजातहरू समेत मूल्याङ्कन गर्दा निम्न अनुसारको कर रकम रु (अक्षरेपी) मात्र तिर्नु पर्ने देखिन आएको छ । उक्त रकम यो आदेश जारी भएको मितिले १५ दिनभित्र नेपाल सरकारको सर्वसञ्चित कोषमा दाखिला हुने गरी स्थित बैंक/नगद दाखिला गर्नु होला । यो आदेश जारी भएको मितिले १५ दिनभित्र कर नबुझाएमा जरिवाना, थप दस्तुर तथा व्याज लाग्ने व्यहोरा सूचित गरिन्छ । यो आदेशमा चित्त नबुझे ऐन बमोजिम पुनरावेदन दिन सकिने व्यहोरा जानकारी गराइन्छ ।

कर निर्धारण गर्नु पर्ने कारणहरू

१. म्यादभित्र कर विवरण दाखिला नगरेकोले

२. अधुरो वा त्रुटिपूर्ण कर विवाण पेश गरेकोले

३. भुट्टा कर विवरण पेश गरेकोले

४. अन्य _____

६) मिति सम्मको व्याज र जरिवाना गणना गरिएको छ ।

कर अधिकृत

कर अवधि

क्र.सं	मा.चौ.	कर अवधि	वर्ष	कर निर्धारण भएको रकम	जरिवाना	थप दस्तूर	व्याज	जम्मा
१								
२								
३								
४								
५								
जम्मा								

द्रष्टव्य : कृपया ऋणात्मक अंक भएमा कोष्ठभित्र रकम उल्लेख गर्नु होला ।

कार्यालय प्रयोजनको लागि मात्र

कम्प्यूटर दर्ता :

मिति :/...../.....

अधिकृत

खण्ड (ग)

विशेष आदेश

श्री आदेश जारी मिति :

१) करदाताको नाम

२) करदाताको ठेगाना

३) करदाताको दर्ता नम्बर :

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

४) जरिवाना निर्धारण भएको अवधि

५) जरिवाना निर्धारण गर्ने ऐनको दफा तथा नियमावलीको नियम
सँग सम्बन्धित ।

जरिवाना गर्नु पर्ने कारण

.....
.....
.....

६) जरिवाना रकम

तपाईंले यो आदेश जारी भएको मितिले सात दिनभित्र नेपाल सरकारको सर्वसञ्चित कोषमा दाखिला हुने गरी जरिवाना रकम रु अक्षरेपि मात्र स्थित बैंक/नगद दाखिला गर्नु होला । यो आदेशमा चित्त नबुझे ऐन बमोजिम पुनरावेदन दिन सकिने व्यहोरा जानकारी गराइन्छ ।

कर अधिकृत

कार्यालय प्रयोजनको लागि मात्र

कम्प्युटर दर्ता :

मिति : / /

अधिकृत

खण्ड (घ)

पुनरावेदनको सूचना

मिति :

पुनरावेदन दर्ता नं

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

का.कोड ... वर्ष ... क्रम

श्रीमान्

मूल्य अभिवृद्धि कर कार्यालय,

..... ।

म हामीले महानिर्देशक समक्ष राजश्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदनको निवेदन दर्ता गरेको हुँदा निम्न रकम निलम्बन गरी दिनु हुन अनुरोध छ ।

करदाताको नाम _____

करदाताको ठेगाना _____

मू.अ.क. दर्ता नम्बर |

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

राजश्व न्यायाधिकरण/ मू.अ.क. विभाग दर्ता नं.

आदेश नं. आदेश मिति

कर अवधि

क्र.सं	मा.चौ.	अवधि	वर्ष	पुनरावेदन	पुनरावेदन गरिएको रकम
१					
२					
३					
४					
५					
कूल जम्मा					

दस्तखत

कार्यालय प्रयोजनको लागि मात्र

कम्प्यूटर दर्ता :

मिति :/...../.....

अधिकृतको दस्तखत

खण्ड (ङ)

पुनरावेदन समाप्तिको सूचना

मिति :

पुनरावेदन दर्ता नं

--	--	--	--	--	--	--	--

का.कोड ... वर्ष ... क्रम ...

करदाताको नाम

करदाताको ठेगाना

मु.अ.क दर्ता नम्बर

--	--	--	--	--	--	--	--

राजश्व न्यायाधिकरण/ मू.अ.क. विभाग दर्ता नं.

निर्णय नं. निर्णय मिति.....

कर अवधि

क्र.सं	मा. चौ	अवधि	वर्ष	पुनरावेदन गरिएको रकम	निर्णयमा ठहर गरिएको रकम
१					
२					
३					
४					
५					
६					
कूल जम्मा					

दस्तखत

कार्यालय प्रयोजनको लागि मात्र

कम्प्युटर दर्ता :

मिति :/...../.....

अधिकृतको दस्तखत

अनुसूची-१३
(नियम ३६ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

काबु बाहिरको परिस्थितिमा दस्तूर भिन्हा सम्बन्धी निवेदन

करदाता दार्ता नम्बर

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

श्री कर अधिकृतज्यू,
मूल्य अभिवृद्धि कर कार्यालय,
.....।

मूल्य अभिवृद्धि कर ऐनको दफा १९ को उपदफा (४) तथा मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ वमोजिम देहायको मेरा काबु बाहिरको अवस्था परेकोले म्यादभित्र निवेदन दिन आएको छु ।

- १) मेरो नाता पर्ने श्री/श्रीमती को मिति मा मृत्यु भएको हुँदा क्रिया बस्नु परेकोले ।
- २) म सुत्केरी भएकोले
- ३) मेरो नाता पर्ने कर बुझाउनु पर्ने व्यक्ति श्री/श्रीमती/सुश्री मरेको / बौलाहा भएको / वेपत्ता भएकोले
- ४) कार्यालयमा आउँदा खोला / पहिरो / हिउँ / प्राकृतिक कारणले बाटो बन्द भई आउन नसकेकोले ।
- ५) यातायातको साधन कारणले पूर्णरूपमा बन्द भएकोले ।

निवेदन दिनु पर्ने हदम्याद :

- १) दफा १ वा ३ वा ४ को हकमा सात दिनभित्र ।
- २) दफा २ को हकमा पैंतीस दिनभित्र ।
- ३) दफा ५ को हकमा भोलिपल्ट ।

निवेदकको दस्तखत

मिति

⊗ अनुसूची-१४

.....

⊗ मिति २०५७४१ मा नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी खरेज गरिएको ।

(१९५)

⊗ अनुसूची-१५

.....

⊗ मिति २०५७/४१ मा नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी खरेज गरिएको ।

(१९६)

अनुसूची-१६
(नियम ४३ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)
नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
मूल्य अभिवृद्धि कर विभाग
कर कट्टीको फाराम

निवेदन प्राप्त मिति :

करदाता दर्ता नम्बर :

(दर्ता मितिमा मौज्जातमा रहेको कर योग्य वस्तुको मूल्य अभिवृद्धि कर तथा मौज्जातमा रहेको बिक्रीकर फिर्ता / कट्टी पाउन दाबी गर्ने दरखास्त)

श्री कर अधिकृतज्यू,
मूल्य अभिवृद्धि कर कार्यालय,

कारोबारको नाम :

ठेगाना :

घर नं.		टेलिफोन
वार्ड नं.		फ्याक्स
टोल		टेलेक्स
महा/उप/न.पा./गा.वि.स.		इमेल
जिल्ला		पोष्ट बक्स

- मैले मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएको मितिले ठीक एक वर्ष पहिले गरिएको खरीद/पैठारी मध्ये बाँकी रहेको मौज्जात मात्र समावेश गरेको छु ।
- मैले निम्न कागजात संलग्न गरेको छु ।
 - भंसारको प्रज्ञापन पत्र, नगदी रसीदको प्रतिलिपि र बिजक ।
 - बिक्रीकर प्रयोजनको लागि बिक्रेतामा दर्ता भएका व्यक्तिबाट खरीद गरेको बिजक ।
 - मूल्य अभिवृद्धि कर प्रयोजनको लागि दर्ता भएका करदातासँग गरेको खरीदको कर बिजक ।

३) मौज्जात सामानको विवरण (आवश्यक परे अर्को पाना थप्नु होला) :

सि.नं.	सामानको विवरण	परिमाण	दर	मूल्य	तिरेको बिक्री कर	बिजक नं.	प्रज्ञापन पत्र नं.	कैफियत
	जम्मा							

४) सबभन्दा पछिल्लो मास्केवारी अनुसार कर कट्टी वा फिर्ता हुन बाँकी रहेको बिक्रीकर (प्रमाण संलग्न गरेको छु) ।

म _____ आफ्नो साथ _____ का
(नाम) (दर्ता मिति)

दिन सम्ममा _____ मा भएको कर लाग्ने सामानमा बुझाइ सकेको मूल्य अभिवृद्धि कर (सामान भएको ठाउँ)

तथा मौज्जातमा तिरेको बिक्रीकर बापतको रु. _____ (अक्षरेपि _____ मात्र) कर कट्टी गर्न पाउनका निमित्त नियमानुसार यो दावी प्रस्तुत गर्दछु । प्रस्तुत व्यहोरा ठीक साँचो छ ।

_____	_____	_____
दावी गर्नेको अधिकृत	कारोबारसँगको सम्बन्ध	मिति

कार्यालय प्रयोजनको लागि मात्र

मूल्य अभिवृद्धि कर कार्यालय _____ मिति :.....

प्रमाणका आधारमा करकट्टी गर्न स्वीकृत भएको मूल्य अभिवृद्धि कर/बिक्रीकर रु. _____	जाँच बुझ गरी स्वीकृत गर्ने _____ कर अधिकृत मिति :
जाँच गर्ने अधिकृत	

अनुसूची-१७

(नियम ४५ को उपनियम (३) सँग सम्बन्धित)

नेपाल सरकार

अर्थ मन्त्रालय

मूल्य अभिवृद्धि कर विभाग

कुटनीतिज्ञले तिरेको कर फिर्ता माग गर्ने सम्बन्धी विवरण

१. तल उल्लेखित वस्तुहरु यस राजदूतावासको कुटनीतिज्ञले खरीद गरेका हुन् । दफा ३ मा उल्लेखित रकम फिर्ता दिन अनुरोध गरिन्छ ।
२. कर फिर्ता दावी गरेको अवधि देखि सम्म ।
३. खरीदको विवरण :

खरीदकर्ताको नाम	खरीद गरिएको वस्तु सेवा	बिजक मूल्य	बिजक नम्बर	तिरेको मूल्य अभिवृद्धि कर
जम्मा				

माथि उल्लेखित वस्तु तथा सेवाहरु राजदूतावासको कुटनीतिज्ञले खरीद गरेको वा निजलाई आपूर्ति गरिएको व्यहोरा प्रमाणित गर्दछु र रु. (अक्षरेपी को) फिर्ता हस्ताक्षरकर्ता/..... लाई दिन अनुरोध गर्दछु । हस्ताक्षरकर्ता/..... लाई दिईने भुक्तानी मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन २०५२ को दफा २५ (१) (क) अनुसार हुने कुरा म मञ्जूर गर्दछु ।

कार्यालय प्रयोजनका लागि मात्र

कर फिर्ता गरिएको रकम रु. चेकको मिति :
निर्णयकर्ता निर्णय मिति :
बैङ्क खाता नम्बर चेक जारी गरिएको बैङ्क :
भुक्तानी महीना.... वर्ष कर अधिकृतको दस्तखत :

अ मिति २०५७/४/११ मा नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी हेरफेर गरिएको ।

अनुसूची - १८

(नियम ४५ को उपनियम (३) सँग सम्बन्धित)

नेपाल सरकार

अर्थ मन्त्रालय

मूल्य अभिवृद्धि कर विभाग

कर फिर्ता फाराम

(द्विपक्षीय/बहुपक्षीय सम्झौता/विदेशी संघ संस्थाअन्तर्गत सञ्चालित आयोजनको लागि)

१. फिर्ता माग गरिएको अवधि देखि सम्म
२. संगठनको विवरण
- (क) संस्था / आयोजनको नाम
- (ख) ठेगाना
- (ग) संस्था/सहयोग/ऋणको उद्देश्य यदि आवश्यक भएमा
- (घ) सम्झौता मिति यदि आवश्यक भएमा
- (ङ) समाप्त हुने मिति
- (च) खरीद भएको सामानको कूल रकम सम्झौता बमोजिम प्राप्त हुने कूल रकम
- (छ) अर्थ मन्त्रालयबाट सहमती प्राप्त मिति यदि आवश्यक भएमा
- (ज) सम्झौताको प्रति संलग्न छ
- (झ) सहयोग/ऋण नम्बर यदि आवश्यक भएमा
३. ठेकेदार
- (क) योजनासँग सम्झौता भएको
ठेकेदार / व्यवस्थापनको नाम / ठेगाना :
- (ख) ठेक्का नम्बर
- (ग) ठेक्का शुरु हुने मिति
- (घ) ठेक्का समाप्त हुने मिति
- (ङ) करदाता दर्ता नम्बर

--	--	--	--	--	--	--	--
- (ठेकेदारसँगको शर्तको कपि संलग्न गर्ने)
४. मालसामान खरीद कर्ताको नाम
५. आपूर्तिकर्ताको नाम

अ मिति २०५७/४/१ मा नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी हेरफेर गरिएको ।

(२००)

९. सो फर्म भर्नु भन्दा पहिले खरीद गरेका सामानहरुमा मूल्य अभिवृद्धि कर फिर्ता भएको भए

सि.नं.	संस्थाको नाम	सामानको नाम	परिमाण	मूल्य

उपर्युक्त व्यहोरा ठीक साँचो हो । उक्त सामानहरु अन्य व्यक्तिलाई प्रयोग वा हस्तान्तरण गर्नुभन्दा मूल्य अभिवृद्धि कार्यालयको स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

विवरण गर्ने ठेकदारको नाम

योजनाको तर्फबाट प्रमाणित गर्नेको नाम

सही

सही

कार्यालयको नाम र ठेगाना

कार्यालय प्रयोजनका लागि मात्र

कर फिर्ता गरिएको रकम रु.

चेकको मिति :

निर्णयकर्ता

निर्णय मिति :

बैङ्क खाता नम्बर

चेक जारी गरिएको बैङ्क :

भुक्तानी महीना.... वर्ष

कर अधिकृतको दस्तखत :

अनुसूची - १९

.....

मिति २०५७४१ मा नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी खरेज गरिएको ।

(२०३)

अनुसूची - २०

.....

अठारौं संशोधनद्वारा खारेज ।

(२०४)

अनुसूची - २१
(नियम ६० सँग सम्बन्धित)

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
मूल्य अभिवृद्धि कर विभाग
कर अधिकृतको परिचय पत्र

नाम :

दर्जा :

परिचय पत्र नं. :

कर अधिकृतको
फोटो

महानिर्देशकको हस्ताक्षर

(२०५)